

KOMELEYA BERÎ HER TIŞTÎ ZAROK
ÖNCE ÇOCUKLAR DERNEĞİ

CHILDREN FIRST ASSOCIATION

Kültürel Dayanışma ve Adıyaman Kömür I. Çocuk ve Gençlik Festivali Projesi

Diyarbakır

Final Raporu
Aralık 2024

KOMELEYA BERÎ HER TIŞTÎ ZAROK
ÖNCE ÇOCUKLAR DERNEĞİ

CHILDREN FIRST ASSOCIATION

İÇİNDEKİLER

Adres: Diclekent Mah. 251. Sokak. No:29, Kayapınar,
Diyarbakır Tel: (+90) 536 451 85 21

E-posta: info@oncecocuklar.org.tr

Kuruluş Tarihi: 2017

Yönetim Kurulu:

Meryem Özdemir Ok
Gökhan Türkoğlu
Mukaddes Alataş
Erdal Timur
Faruk Korkmaz
Ecehan Balta
Tuğba Can

Kurucular:

Rauf Çiçek
Nejdet İpekyüz
Dilek Demiral
Derya Bozarıslan
Firuze Engin

Giriş / 6

Proje Kapsamında Yapılan Çalışmalar / 14

Atölyeler / 18

Görünürlük Çalışmaları / 29

Kültürel Dayanışma ve Adıyaman Kömür 1. Çocuk ve Gençlik Festivali / 34

İzleme ve değerlendirme raporu / 39

Değerlendirme / 63

Sonuç ve Öneriler / 80

GİRİŞ

Yaşanmış ve devam eden gerçek bir hikayenin küçük öyküsü...

Felaketten sonraki ilk günler

6 Şubat 2023'te yaşanan büyük deprem felaketinin ardından ortaya çıkan tablonun ağırlığından kaynaklı bütün STK'lar kendi çalışma alanlarına göre aleracele işe koyuldular. İlk aşamada deprem dayanışmasının acil ihtiyaçları için sahada hemen yerini alan STK'lar sonraki dönemde hayata geçirdikleri projelerle daha düzenli çalışmalar yapmaya çalıştılar. Önce Çocuklar Derneği olarak biz de bu süreçlerde elimizden geldiğince yer almaya çalıştık. Depremden sonraki ilk günlerde Hatay, Malatya, Adıyaman ve K.maraş'a gönderilmek üzere bebek maması, bez, süt gibi çocuklar ve kadınlar için temel ihtiyaç malzemelerinin yardımlarını organize ettik ve aynı zamanda bölgede acil ihtiyacı olan kadınlara nakdî destekte bulunduk. İlk aşamadaki bu çalışmalarını Sivil Toplum İçin Destek Vakfı ve Ciemen Vakfı'nın destekleriyle gerçekleştirdik. Deprem bölgesinde çalışmalarımızı sürdürürken bir yandan da asıl çalışma alanımız olan çocuklar ve kültür sanat alanlarına dair daha iyi organize edilmiş, orta vadeli çalışmalar için projeler üretmeye başladık. Bu projeleri üretirken elbette diğer STK'ların yaptığı çalışmalarını da gözlemledik. Deprem bölgesinde yaptığımız gözlemler üzerine tartışmalar yürüttük.

6

Daha sürdürülebilir projeler

Deprem bölgesinde yapılan çalışmalarda iki unsur dikkatimizi çekti. Bunlardan ilki, deprem bölgesine dönük çalışmaların genellikle belli kentlerde ve bu kentlerin de merkezlerinde yoğunlaşmasıydı. Elbette çalışmaların felaketin etkilerini daha ağır yaşayan yerlerde yoğunlaşması beklenebilir bir durumdu ancak özellikle şehir merkezlerinin dışında kalan belde ve köylerdeki "yalnızlık" için de bir şeyler yapılması gerekiyordu. Gözlemlediğimiz ikinci unsur ise deprem bölgesinde hayata geçirilen özellikle kültür sanat projelerinin sürdürülebilirlik açısından yeterince verimli olmadığıydı. Bu çalışmalar genellikle kısıtlı bir süreyi kapsayan aktiviteler şeklinde ilerliyordu. Yapılan bu çalışmaların her biri kendi içinde çok değerli olmakla birlikte, çalışma yürütülen alandaki çocukları sürekli bir öğrenme ve en önemlisi üretme sürecine dahil edemiyordu.

Bu gözlem ve tecrübelerin ardından yürüttüğümüz tartışma süreçlerinden, daha mikro bir alanda daha kalıcı ve sürdürülebilir ve aynı zamanda çocukları bütün hayatları boyunca üretim süreçlerine katacak bir projenin elzem olduğu sonucu çıktı. Bu sonuç ışığında alan taramalarına ve ön araştırmalara başladık. Bu süreçlerle birlikte artık hedefimiz de netleşmişti: Uygulandığı bölgede oranın dinamikleri ve kaynaklarıyla uzun bir ömrü olan, çocukları öğrenmenin ve üretimin merkezine yerleştirecek, bu yönüyle küçük bir alanı kapsasa bile sonuçlarıyla çevresini de etkileyebilecek bir mekan kurmalıydık. Bu hedefle birlikte artık projemizin ilk tohumlarını atmaya başlamıştık bile.

7

“Çok uzak fazla yakın” ve İlk tohumlar

Kömür beldesi bağlı olduğu Adıyaman'ın merkezine çok yakın olmasına rağmen uzak bir dağ köyüne benzer bir yalnızlık yaşayan, deprem süreci boyunca dayanışmadan nasibini hak ettiği kadar alamayan küçük bir yer. Depremi ilk gününde, burada yürüttüğümüz gönüllü çalışmalarda Kömür halkıyla ve yerel yönetimi ile iyi bir ilişki yakaladığımızı fark ettik. Burada yürüttüğümüz bütün kültürel çalışmalarda da çocuklarla yakaladığımız frekans hem bizde unutulmaz etkiler bıraktı hem de üretimlerin zenginliği bizi şaşırttı. Artık kendi açımızdan ikna olmuştuk: Bürokratik süreçleri halledebilsek Kömür'de güzel şeyler yapabiliirdik.

8

Dayanışma genişliyor ve tohum filizleniyor

Tabii ki ilk iş olarak Kömür Belediyesi'yle görüştük ve onlara hayallerimizden bahsettik. Yerel yönetimle yaptığımız ilk görüşmeler heyecanımızı daha da arttırdı çünkü motivasyon olarak aynı yerde duruyorduk. Ama elbette bu, tek başımıza üstesinden gelebileceğimiz bir proje değildi. Hem zaten dayanışma ne kadar çoğaltılırsa o kadar güzel sonuçlar çıkıyordu. Kömür'de kuracağımız kültür sanat merkezi için ayakları yere basan ve hedeflerini hayallerinden uzaklaşmadan gerçekçi bir ufka yerleştiren projemizi hazırladık. İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) ile projenin daha ilk aşamasında ortaklaşmak, bizim için büyük bir şans oldu. Ortak heyecan ve motivasyonla bir yandan fiziksel mekanın kurulmasına başlarken bir yandan da dayanışmayı daha da genişletecek görüşmeler gerçekleştirdik. Bu süreçte birçok STK, kurum ve kişiyle görüştük. Sonuç olarak da Ma Music, Amed Şehir Tiyatrosu, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası bu hayale ortak oldular. Bu ortaklıklar, teknik ve maddi bazı sorunları beraber aşmanın ötesinde ortaklıklardı. Ma Music'in projeye ortak olması demek yıllardır Diyarbakır'da çocuklarla yaptığı çalışmaların ve bu alandaki yetkinliğinin Kömür'e yansması demektir. Daha da önemlisi Ma Music'te üretim süreçlerine çocukluklarından itibaren dahil olan gençler, bu deneyimlerini Kömür'e aktaracaklardı. Benzer süreçlerden geçen insanların birbirlerine katacakları şeylerin ne kadar verimli olabileceğini tahmin ediyorduk ancak az sonra bahsedeceğimiz Kömür 1. Çocuk ve Gençlik Festivali'nde ortaya çıkan tabloyu görünce biz bile şaşırdık. Benzer bir yaratıcı dayanışma süreci Amed Şehir Tiyatrosu'yla yaşandı. Kömür'deki çocuklarla beraber tiyatrunun ufukları genişleten hayal dünyasına dalmak hem Diyarbakır'dan giden kolaylaştırıcı ekip için hem de Kömür'deki çocuklar için benzersiz deneyimler oluşturdu.

9

Bütün bu karşılıklı dayanışma örüntüleriyle Kömür Kültür Merkezi'nin bir yandan fiziki mekanı kurulurken bir yandan da karşılıklı etkileşim ve üretime dayanan atölyelerin ilk tanışma toplantıları da başlamıştı.

Özellikle Kömür Kültür Sanat Merkezi'nin binası yapılırken birçok olumsuzluk, zorluk ve engelle karşılaştık. Bazen karşımıza o kadar büyük zorluklar çıktı ki neredeyse ektiğimiz tohum filizlenmeden üzerinin tekrar betonla kaplanacağını düşünecek kadar umutsuzluğa kapıldık. Ancak burada bu zorluklara değinmeye hiç gerek yok çünkü bu, hedefi büyük olan her çalışmada görülebilecek ama eğer hedefe gerçekten inanılmışsa bir şekilde aşılacak ve hedefe ulaştıktan sonra da "tatlı" birer anı olarak hatırlanacak zorluklardı. Ama burada şuna mutlaka değinmek gerekir ki tüm bu zorluklar Kömür halkı ve az önce adını andığımız kurumların inancı ve inadıyla aşıldı.

Şimdilerde "tatlı" birer anı olarak hatırladığımız tüm bu zorlu süreçlerin sonunda artık tohum filizlenmişti. Mayıs ayının 25'inde Kömür Kültür Sanat Merkezi'nin açılışı gerçekleştirildi. Ancak başka bir yerde kurdele kesilip basit bir bina açılışı şeklinde yürüyecek süreç, Kömür'de mayıs ayına yakışır bir şenliğe dönüştü. Projenin bütün ortakları, dayanışmanın bütün aktörleri ve en önemlisi Kömürlü çocuklar oradaydı. Şenlik havasında gerçekleşen açılışta yapılan konuşmaların tek bir ortak noktası vardı: Bu filiz daha da büyümeli!

İlk çalışmalar ilk heyecanlar

Açılıştaki coşku ve şenlik havası bir rehavete dönüşmedi aksine çalışmalar daha sistemli hale gelerek devam etti. Çünkü önümüze kısa vadeli bir hedef koymuştuk, Adıyaman Kömür 1. Çocuk ve Gençlik Festivali'ni gerçekleştirecektik. Yani her anına tanık olduğumuz filizi sulayıp büyötmek artık hayalimiz. Özellikle Ma Music, Amed Şehir Tiyatrosu ve Zarok TV festival gününe kadar an be an üretim süreçlerini takip ettiler. Bu festivalde en büyük amacımız bütün festival içeriğinin Kömürlü çocuklar tarafından ortaya çıkarılması ve sergilenmesiydi. Adı geçen kurumlar daha çok kolaylaştırıcılık ve rehberlik rolü üstlendiler. Bu süreçte enstrüman ve koro eğitimleri, oyunculuk ve tiyatro ile karikatür ve boyama atölyeleri, semah çalışmaları ve daha birçok kültürel çalışma hız kesmeden devam etti. Festival tarihi yaklaştıkça hem heyecanımız artıyordu hem de yapılan çalışmaların ilk meyveleri oluşmaya başlıyordu.

Bir yandan bu çalışmalar devam ederken Kömür Kültür Sanat Merkezi de birçok yerde duyulmuştu. Festivalin hazırlık sürecinde misafirlerimiz olmaya başlamıştı. Yurtiçinden ve yurtdışından birçok kurum, kişi ve sanatçı hem tanışmak hem de beraber üretmek için Kömür'e gelmeye başlamıştı. Kömürlü çocuklar kendi ürünlerini hazırlarken bu ziyaretler de onların heyecanına heyecan katmıştı. Festival gününe kadar dayanışma ve üretimle geçen bu günlerimiz asla unutmayacağımız benzersiz anılar olarak kişisel ve kurumsal tarihimize kazındı. Bu güzel anılarla büyük gün geldi çattı!

Ve ilk çiçek...

Kömür Kültür Sanat Merkezi'nin ilk göz ağrısı, tohumun toprağa bırakılışından filizlenmesine kadar her anına tanıklık ettiği ilk çiçeği yani "Adıyaman Kömür 1. Çocuk ve Gençlik Festivali" 2-3 Kasım 2024 tarihinde açılışından daha büyük bir coşku ve heyecanla gerçekleştirdi. Festivalde Kömürlü çocuklar 'Pîrê û Rovî' tiyatro oyununu sergilediler, Çocuk Sesler Korosu adı altında şarkılar söyleyip enstrümanlarını çaldılar, yaptıkları resimleri sergileyip semaha durdular. Onların sahneye çıkmadan hemen önceki heyecanları ve sahnedeki performansları bu projenin en büyük başarısıydı. İşte o anlarda projenin amacına ulaştığına daha da ikna olduk. Bu festivalin en önemli özelliği, festivalin hazırlık, üretim ve emek süreçlerinin tamamının merkezinde Kömürlü gençlerin ve çocukların olmasıydı. Bu defa Kömürlüler kültürel bir etkinliğin sadece izleyicisi değil hem üretene hem takip edeniydi. Projenin yaptığı şey bu emeği dayanışmayla başka insanlar ve kurumlarla buluşturmasıydı.

Elbette bu festivalde de yalnız değildik. Projenin ortaklarının yanı sıra birçok kurum ve kişi hem üretimleri hem de dayanışmalarıyla festivale dahil olmuşlardı. Polen Kolektif ve Müzikist bu misafirlerden bazılarıydı.

Asıl iş şimdi başlıyor: Çiçek Bahçesi!

Küçük yerlerde yaşayanlar bilir: Buralara güzel şeyler gelir ve sonra gider. Çünkü 'dışarı'dan gelen yine 'dışarı'ya gidecektir. Kömür Kültür Sanat merkezi bu makus döngüyü kırmayı kendine hedef edindi. Düzenlediğimiz festival bize bir çiçek yetiştirebileceğimizi gösterdi, şimdi de Kömür Kültür Sanat Merkezi'nin kendi üretim dinamikleriyle devamlılığını sağlayarak bunun bir çiçek bahçesine dönüşmesini hedefliyoruz. Bu hedef yine dayanışmayla ve farklı güçleri/birliktelikleri bu hayale dahil ederek gerçekleştirilebilir. İşin bundan sonraki kısmının şimdiye kadar yaptıklarımızdan daha zor olduğunun farkındayız. Ancak dayanışmanın daha önce olduğu gibi zorlukları yine aşacağına da inanıyoruz.

Kömür Kültür Sanat Merkezi'nin sürekli öğretim merkezi haline gelerek üretimlerine devam etmesi Kömür ve Adıyaman için çok önemli. Festivale hazırlandığımız kısa süreçte bir tiyatro oyunu, bir konser, bir sergi üreten heyecan bundan sonra yürütülecek daha sistemli süreçlerle bunlardan çok daha ötesini de üretecektir. Burada hayatına dokunulan her çocuk bundan çok uzun yıllar sonra bile bu etkiyi hatırlayacaktır ve bu etki mutlaka onun hayatına yön verecektir. Ama tüm bunların dışında böyle bir girişimin devamlılığının ve üretkenliğinin sağlanmasının asıl büyük etkisi, çevresine ve buna benzer hedefleri olan projelere olacaktır. Mikro bir örnek olarak Kömür Kültür Sanat Merkezi'nden çıkacak her ürün ve her sonuç periferide kalan her yer için örnek olacaktır.

Bizler daha ilk günden bu hayale inandık. Kömür'de bu projenin ilk gününden bugüne kadar oluşan dönüşüm gözlerimizin önünde gerçekleşti. Bu dönüşümün ve üretkenliğin sürekliliği için bu hayale inanacak herkesi beraber çalışmaya davet ediyoruz, bir tek tohumun çiçek bahçesine dönüşmesini sağlamak için!

PROJE KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Kömür Kültür Sanat Merkezi

İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nın (İKSV) Avrupa Birliği desteğiyle hayata geçirdiği Ortaklaşa: Kültür, Diyalog ve Destek Programı'nın verdiği hibe kapsamında, Diyarbakır'dan Önce Çocuklar Derneği'nin yürütücülüğünde, Adıyaman'ın Kömür Belediyesi'nin ortaklığında Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'nın da desteğiyle Kömür Kültür Sanat Merkezi inşa edildi ve 25 Mayıs 2024'te faaliyetlerine başladı.

Kömür Kültür Sanat Merkezi'nde, Diyarbakır'da uzun yıllardır kültür sanat alanında çalışma yapan proje iştirakçileri Ma Music Center ile Amed Şehir Tiyatrosu'nun destekleriyle, 220 çocuk ve genç için müzik, tiyatro ve yaratıcı sanat atölyeleri proje kapsamında gerçekleştirildi. Kömür Kültür Sanat Merkezi'ne gelen çocuklar, tiyatro ve müzik alanında eğitim almaya başladı ve performanslarını sergileyebilecekleri bir mekana sahip oldular.

Kısa vadede bu kültür merkezi sayesinde Kömür'deki çocuklar ve gençler başka şehirlerden gelecek kültürel etkinlikleri izleme, başka kültürlerle tanışma şansı yakaladı. Uzun vadede bu merkezde tiyatro ve müzik eğitimi alan çocuklar yeteneklerini keşfedecek ve belki de ileriye dönük olarak müzik ve tiyatro alanında meslekler edinecek.

Proje ekibi ve çalışma planı

10 ay süren proje kapsamında alanında yetkin bir proje koordinatörü, bir proje asistanı ve ihtiyaç duyulan tarihlerde bir izleme-değerlendirme uzmanı iştirakçiler ve proje ortağıyla görüşmeler neticesinde belirlendi. Projenin mali, idari, faaliyetlerin planlanması ve uygulanmasının takibi, kurumlar arasındaki koordinasyon ve belirlenen periyotlarda proje çıktılarının raporlanması vb tüm sorumluklar proje koordinatörü ve asistanı tarafından yerine getirildi. Koordinatör ve asistan öncülüğünde projenin tüm aktörlerinin yer aldığı toplantılar düzenlendi ve ortak bir çalışma planı/stratejisi oluşturuldu. Bu kapsamda düzenli haftalık ve aylık toplantılar gerçekleştirildi.

ATÖLYELER

MÜZİK

Ağırlıklı olarak Adıyaman Kömür'de gerçekleştirilen atölyelere Diyarbakır'daki atölyeler de eşlik etti. Yaratıcılık atölyeleri, (resim, karikatür, fotoğrafçılık, tasarım, dans-ritim) müzik atölyeleri ve tiyatro atölyeleri olmak üzere 3 ana başlık ve onun alt başlıklarında bir program serisi uygulandı. Tüm atölyeler bir bütünlük ve ardışıklık içerisinde gerçekleştirildi. Yaratıcılık atölyeleri Önce Çocuklar Derneği, müzik atölyeleri Ma Music Center ve tiyatro atölyeleri ise Amed Şehir Tiyatrosu öncülüğünde gerçekleştirildi. Atölyelere Kömür'de 220 çocuk ve genç Diyarbakır'da 74 çocuk olmak üzere doğrudan 294 çocuk dahil olma fırsatı yakaladı.

Doğal Ritim Atölyesi

5-14 yaş arası 33 çocukla atık malzemelerle 'Doğal Ritim Atölyesi' düzenlendi. 2 ay süresince toplamda 16 saat atölye çalışması gerçekleştirildi. Atölyelerin sonunda ise çocuklar festival programında sahne aldı. Minik yetenekler hem yeteneklerini sergiledi hem de doyasıya eğlendi.

Çocuk Sesler Korusu

7-14 yaş aralığında 26 çocuk haftada 2 saat toplamda ise 24 saati bulan ve 3 ay süren temel müzik eğitimlerine katıldı. Atölyeler sonunda Çocuk Sesler Korusu oluşturuldu. Çocuk Sesler Korusu festival programında sahne aldı.

Vurmalı Çalgılar Atölyesi

7-14 yaş arası çocuklar ile Darbuka, Body Perkusyon, Ritim Çubukları, Ksilofon ve Boomwhackers ile Müzik Atölyeleri düzenlendi. 25 Çocuk haftada 2 saat ve toplamda 3 ay süren atölyelere katıldı.

Kadın Sesler Korusu

15-20 yaş arası genç kadınlar ile Kadın Sesler Korusu oluşturuldu. 15 genç kadın, haftada 2 saat toplamda ise 3 ay süren eğitimlere katıldı. Atölyeler sonunda Kadın Sesler Korusu festivalde yerini aldı. Birbirinden güzel eserleri sahnede seslendirdiler.

TIYATRO

Temel Tiyatro Eğitimleri

15-20 yaş aralığında 20 genç, haftada 3 saat toplamda ise 60 saat süren ve 5 ay devam eden eğitimlere dahil oldu.

YARATICILIK

Müzikal Oyun Atölyesi

7-14 yaş aralığında 20 çocuk Müzikal Oyun Atölyesi kapsamında haftada 3 saat toplamda 36 saat süren ve 3 ay boyunca devam eden atölyelere katılım sağladı. Atölyelerin sonunda çocuklar festival programı kapsamında bir yaşlı nine ve tilkinin hikayesini konu alan "Pîrê û Rovî" oyununu sahneledi.

Resim Atölyesi

7-15 yaş aralığında 15 çocuğa "Boyama, El Sanatları, Resim" atölyesinde toplamda 16 saat eğitim verildi. Bu atölyeler sonucunda çocukların ortaya çıkardığı ürünler festival boyunca sergilendi.

Teknoloji ve Tasarım Atölyesi

7-15 yaş aralığında 15 çocuk, Teknoloji ve Tasarım Atölyesine haftada 2 saat toplamda ise 16 saat katıldı.

Karikatür Atölyesi

7-15 yaş aralığında 15 çocuk Karikatür Atölyesine haftada 2 saat toplamda 16 saat olmak üzere katıldı. Bu atölyelerin sonucunda çocukların çizimleri festivalde sergilendi.

Fotoğrafçılık Atölyesi

7-15 yaş aralığında 15 çocuk Fotoğrafçılık Atölyesine haftada 2 saat toplamda 16 saat olmak üzere katıldı.

GÖRÜNÜRLÜK ÇALIŞMALARI

Proje süresince temel alanlardan biri de görünürlük çalışmalarıydı. Bu bağlamda projenin henüz başında hem projenin duyurusu ve tanıtımı 2 adet video ile hem de Adıyaman ve Diyarbakır'da 2 ayrı (4 ayrı mekana asılan) afiş çalışması yapıldı. Bu sayede hem projenin duyurusu yapıldı hem de hedef grubun projeye ilgi ve katılımı sağlandı. Bununla birlikte projenin uygulama (atölyeler) kısmında yine çeşitli atölye içeriklerinden oluşan ve gelinen noktaları içeren süreç merkezli 2 ayrı video ve her atölye için grafik-tasarım olmak üzere dijital ortamlarda paylaşılan görsel tasarımlar hazırlandı. Projenin bütün aşamalarını ve proje partnerlerinin (İKSV) görünürlük kurallarını gözeterek 10 adet info grafik oluşturuldu. Festivalin rengini, dokusunu, coşkusunu ve potansiyelini gösteren 8 farklı video hazırlandı. Tüm iletişim ve görünürlük çalışmaları için iştirakçiler ve ortağın da dahil olduğu, dijital medya ve geleneksel medya araçları vasıtasıyla etkin bir yaygınlaştırma faaliyeti yürütüldü. Başta yerel basın olmak üzere projemiz ulusal basında da yer bularak çok daha geniş kitlelere ulaşma imkanı buldu.

Sur Ajans

Adıyaman'da Kömür Kültür Sanat Merkezi açılışı
Sur Ajans – (25 Mayıs 2024)

medyascope.
Çocuk Değeri

Kömür Kültür Sanat Merkezi, ortaklaşa hibe programı desteğiyle açıldı
Medyascope – (27 Mayıs 2024)

10 HABER

Türkiye'de güzel şeyler de oluyor. Depremın ellerinden aldığı çocukluklarını bu merkezde geri alacaklar
10Haber – (27 Mayıs 2024)

SD SAKIHT

Kömür Kültür Sanat Merkezi, Ortaklaşa Hibe Programı Desteğiyle Açıldı
Sanat Okur – (26 Mayıs 2024)

dp DIYARBAKIR
POST

DTSO Desteğiyle Kömür Kültür Sanat Merkezi Açıldı
Diyarbakır Post – (25 Mayıs 2024)

**MARMARA
BELEDİYELER
BİRLİĞİ**

Kömür Kültür Sanat Merkezi, Ortaklaşa Hibe Programı Desteğiyle Açıldı
Marmara Belediyeler Birliği – (27 Mayıs 2024)

artigerçek

"Ortaklaşa Kültür Merkezi"
Artı Gerçek – (27 Mayıs 2024)

gazete
duvaR.

Kömür Kültür Sanat Merkezi açıldı
Gazete Duvar – (25 Mayıs 2024)

hedef

Kömür Kültür Sanat Merkezi, Ortaklaşa Hibe Programı Desteğiyle Açıldı
Kocaeli Hedef Gazetesi – (26 Mayıs 2024)

BİR GÜN

Kömür Kültür Sanat Merkezi kapılarını açtı
Birgün Gazetesi – (26 Mayıs 2024)

Mücadele

Diyarbakır'dan destek! Adıyamanlı çocuklara dev hizmet
Mücadele Gazetesi – (25 Mayıs 2024)

**CEGA
MEDYA**

DTSO desteğiyle Kömür Kültür Sanat Merkezi açıldı
Çermik Gazetesi – (25 Mayıs 2024)

MF.

Kömrü'de Kültür ve Sanat Merkezi açıldı
Mezopotamya Haber Ajansı – (24 Mayıs 2024)

Milliyet

Çocuklara Kültürel Buluşma
Milliyet Gazetesi – (27 Mayıs 2024)

Yeni Birlik

Kömür Kültür Sanat Merkezi Açıldı
Yeni Birlik Gazetesi – (27 Mayıs 2024)

tiyatrosu

Kömür Kültür Sanat Merkezi, Ortaklaşa Hibe Programı Desteğiyle Açıldı
Tiyatro Dergisi – (25 Mayıs 2024)

Ekspres

DTSO Adıyaman'da Kültür Sanat Merkezi açtı
Güneydoğu Ekspres – (25 Mayıs 2024)

bianet
BAĞIMSIZ İLETİŞİM AĞI

Kömür Kültür Sanat Merkezi Adıyaman'da açıldı
Bianet – (27 Mayıs 2024)

2023

30

31

2024

Kömür Kültür Sanat Merkezi, Ortaklaşa Hibe Programı Desteğiyle Açıldı
Ortaklaşa: İstanbul Kültür Sanat Vakfı - (26 Mayıs 2024)

Kömür Kültür Sanat Merkezi, Ortaklaşa Hibe Programı desteğiyle açıldı
T24 İnternet Gazetesi - (27 Mayıs 2024)

Kömür Kültür Sanat Merkezi "Ortaklaşa Hibe Programı" Desteğiyle Açıldı
Bilgi - (27 Mayıs 2024)

Kömür Kültür Sanat Merkezi Açıldı
Kreativist - (26 Mayıs 2024)

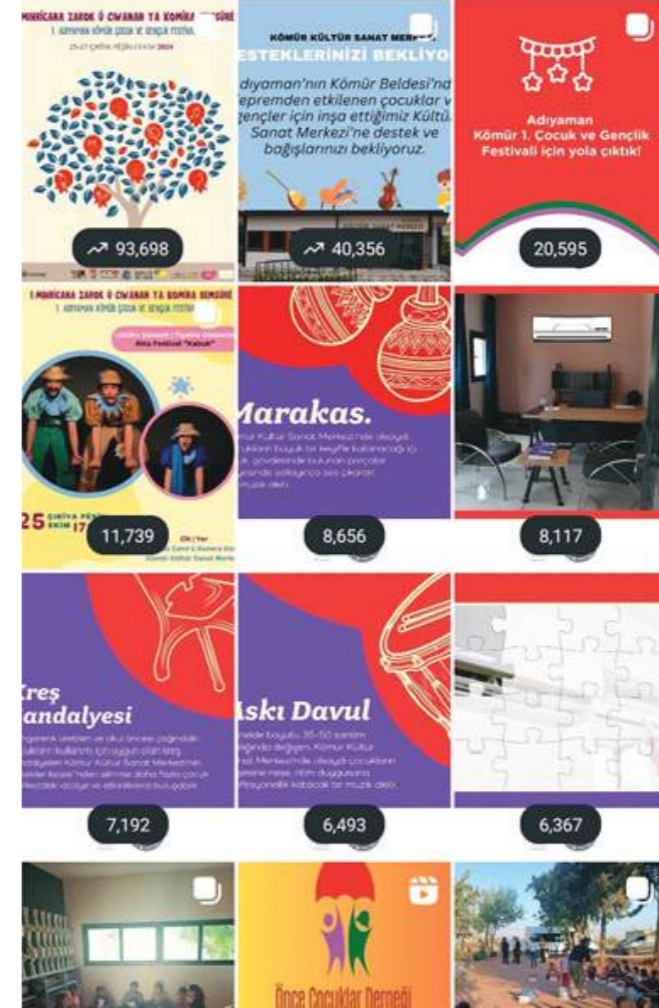

Kömür'de Kültür Sanat Merkezi Açılışı Yapıldı
Adıyaman Manşet Gazetesi - (26 Mayıs 2024)

Kömür'de Kültür Sanat Merkezi'nin Açılışı Yapıldı
Adıyaman'da Haber Gazetesi - (27 Mayıs 2024)

Görüntülemeler

İZLEME VE DEĞERLENDİRME RAPORU

Giriş

Önce Çocuklar Derneği tarafından yürütülen “Kültürel Dayanışma ve Adıyaman Kömür 1. Çocuk ve Gençlik Festivali” projesi kapsamında Serhat Temel tarafından 24 Haziran-27 Ekim 2024 tarihleri arasında toplam 3 defa Kömür Beldesine gidilerek, Kömür Kültür-Sanat Merkezi ziyaret edilip toplam 65 çocuk, 6 eğitimci, dernek yöneticileri, 1 proje uzmanı ve 1 proje koordinatörü ile görüşülüp “İzleme-Değerlendirme Raporu” hazırlanmıştır.

Raporun hazırlanma sürecinde, ilk ziyarette Kömür Beldesi ve Kömür Kültür Sanat Merkezi gezilmiş olup eğitim alan çocuklar gözlenip eğitimcilerle çalışma kapsamında tartışmalar yürütülmüştür. Bu gözlem ve tartışmalar sonrasında ortaya çıkan fikirler ışığında çocukların atölye süreçlerine katılımları ve beklentileriyle ilgili soru formu hazırlanmıştır.

İkinci ziyaret 65 çocuk ile yapılan anket görüşmeleri ve diğer ilgili katılımcılarla yapılan mülakatlarla geçirilmiştir.

Ortaya çıkan nicel anket sonuçları ve değerlendirme mülakatları ışığında üçüncü ziyaret gerçekleştirilmiş olup bu ziyarette gerçekleşen “Adıyaman Kömür 1. Çocuk ve Gençlik Festivali” programı yerinde izlenip çalışma sonuçları ile uyumluluğu gözlemlenmiştir.

İzleme-Değerlendirme Raporunun hazırlık sürecinde, bahse konu çerçeve kriterlerin oluşması ve ön görüşmeler için 3 günlük bir ziyaret ve izlenimin ardından bir 3 gün kadar da başta anket formu olmak üzere gözlem ve değerlendirme formları için diyalog-tartışmalar sürdürülmüştür. Proje ekibiyle yapılan 3 toplantı (eğitmenler, uzman koordinatör gibi) ve diğer gözlem ve görüşmelerin neticelenmesi için de yaklaşık 6 günlük bir takvime sığdırılmıştır. Akabinde 5 günlük bir zaman dilimi içerisinde 10 kişi ile değerlendirme görüşmeleri alınmış ve ara rapor oluşturulmuştur. Tüm süreçlerin ardından 8 günlük bir zaman dilimi içerisinde final raporunun hazırlanması ve teslimi ile toplamda 25 günlük bir çalışmanın sonucunda çalışmayı nihayete erdirebildik.

Yöntem

İzleme-Değerlendirme Raporu kapsamında -cinsiyet kotasına özen gösterilerek- 65 çocuk ile yüz yüze anket yöntemi uygulanarak görüşülüp anket çıktıkları SPSS programına aktarılarak analizleri yapıp Nicel Saha Raporu hazırlanmıştır.

Bununla birlikte, eğitmenler, proje uzmanı ve proje koordinatörü ile yapılan mülakatlar raporun değerlendirme kısmında yer almaktadır.

Özet

Görüşmeciler çocukların Cinsiyet dağılımının önemsendiği çalışmada, görüşmeciler çocukların %52,3'ünün Oğlan Çocuğu ve %47,7'sinin Kız Çocuklarından oluştuğu; atölyelere katılan çocukların yaş dağılımlarına baktığımızda ise %23,1'i 7-9 Yaş, %58,5'i 10-12 Yaş ve %18,5'i 13+ Yaş grubunda oldukları görülecektir.

Görüşmeciler çocukların yalnızca %1,5'inin Kardeşinin Olmadığı; %23,1'inin 1-2, %64,6'sının 3-4, %10,8'inin ise 5-6 kardeş olduklarını ve çoğunluğunun kardeş sahibi olduğu ve kalabalık ailelerde yetiştiğinin görüldüğü verilere göre yine devamla sorulan Hane İçinde Çoğunlukla Hangi Dil Konuşuluyor? Sorusuna katılımcıların %61,5'inin Kürtçe, %38,5'inin ise Türkçe yanıtlarını verdikleri görülmektedir. Bu veriler ışığında, Kömür ve benzeri toplumsal-kültürel reflekslere sahip alanlarda, çocukların anadillerini daha yaygın ve verimli alanlarda kullanabilmesi adına benzer çalışmaların Kürtçe de yapılması önemsenmeli ve öncelenmelidir.

Şu An Hangi Atölyeye Katılıyorsunuz? Sorusuna katılımcıların %53,8'i Müzik, %7,7'si Tiyatro, %38,5'i Her İkisi yanıtlarını vermişlerdir. Yanıtların cinsiyet dağılımında ise Oğlan Çocuklarının çoğunluğu %73,5 ile Müzik yanıtını verirken; Kız Çocuklarının çoğunluğu %61,3 ile Her İkisi yanıtlarını vermişlerdir. Bu, öğrenme arzusu ile birlikte Kız Çocuklarının sosyalleşme ihtiyacına da işaret etmektedir.

Daha Önce Hiç Müzik/Tiyatro Atölyesine Katıldınız mı? Sorusuna görüşmeciler çocukların %24,6'sı Evet, %75,4'ü ise Hayır yanıtlarını verirken; her 4 çocuktan 3'ü için ilk deneyim olma niteliğini taşımaktadır. Cinsiyet ayırımına baktığımızda ise; bu oran Oğlan Çocukları için neredeyse 1/5 oranına tekabül ediyor.

Katıldığınız Mevcut Atölyelerin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu? Sorusuna katılımcıların %56'sı Çok Olumlu, %35,4'ü Olumlu, %7,7'si ise Kararsızım yanıtlarını verirken; olumsuz imleyen yanıtların çıkmamış olması önemlidir. Yaş ayrımlarına baktığımızda; 13+ yaş grubunun tamamı süreci olumlu (%50 Çok Olumlu, %50 Olumlu) olarak tanımlamaktadır.

Devamla sorulan Neden? Sorusuna ise %17,3'ü Eğlenceli Olduğu İçin, %13,5'i Bana İyi Geldiği İçin, %13,5'i Hem Eğlenip Hem Öğreniyorum, %11,5'i Farklı Şeyler Öğrendiğim İçin, %9,6'sı Deprem Sonrası Güzel Oldu, %9,6'sı Kendimi Geliştirmeme Yardımcı Oluyor şeklinde yanıtlar vermişlerdir. Burada göze çarpan, burada yer alan ve grafikte devamı yer alan yanıtlara baktığımızda çoğunlukla çocuklara kendilerini iyi hissettiren, yeni şeyler öğrenebildiği için mutlu oldukları yanıtları vermişlerdir. Bu bağlamda ele almak gerekirse; aslında projenin ana hedefi çocuklara 'iyi gelmek'se bu bir noktada başarılımış görünmektedir.

Araştırma grubuna yöneltilen Atölyelerin Deprem Sonrası Oluşan Olumsuz Havayı Değiştirdiğini Düşünüyor Musunuz? Sorusuna katılımcıların %72,3'ü Evet, %13,8'i Hayır, %9,2'si Kısmen, %4,6'sı Kararsızım yanıtlarını verirken, özellikle 7-9 yaş arası çocukların %93,3 ile Evet yanıtını vermiş olmaları, küçük yaş gruplarının bu süreçten daha negatif etkilendiklerini göstermektedir. Her şeyin bir anda yok olduğu bir yerde, yeniden bir şeylerin yapılabildiğini idrak etmeleri de, o yaş grubunun yanıtlarında etkili olmuştur diye düşünmekteyiz.

Çocuklara son olarak yöneltilen Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/ Alanlarda Atölyeler Yapılmasını 1. Öncelikli Olarak İstersiniz? Sorusuna katılımcıların %38,7'si Bağlama, %24,2'si Resim, %9,7'si Gitar, %8,1'i Spor, %8,1'i Yüzme, %3,2'si Oyun;

2. Öncelikli Olarak; %21,2'si Spor, %19,2'si Gitar, %19,2'si Bağlama, %9,6'sı Resim, %9,6'sı Yüzme, %5,8'i Keman;

3. Öncelikli Olarak; %30'u Spor, %13,3'ü Bağlama, %13,3'ü Yüzme, %10'u Dil, %6,7'si Resim, %6,7'si Gitar, %6,7'si Keman, %6,7'si Bale yanıtlarını vermişlerdir.

1. öncelikli yanıtın cinsiyet ayrımına baktığımızda, hem kız hem erkek çocukları için ilk öncelik Bağlama iken; ikinci önceliklerinin farklı oranlarla da olsa Resim olduğu; üçüncü öncelik ise kız çocukları için Gitar, oğlan çocukları için Spor olarak görülmektedir.

Yine yaş gruplarının öncelikli taleplerine baktığımızda; tüm yaş grupları için 1. Öncelikli talep Bağlama olarak görünürken, 2. Öncelikli talep olarak Resim kursu öne çıkmıştır.

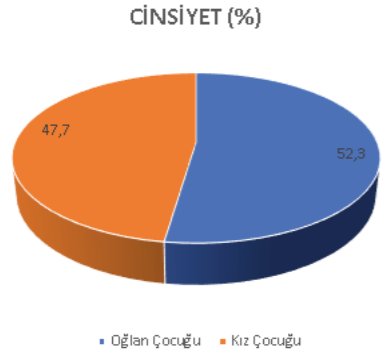
Bağlamanın hem genel hem de Cinsiyet ve Yaş Gruplarında öncelikli çıkmasını, Kömür'ün kültürel referanslarına bağlayarak açıklayabilmekle birlikte; aynı kültürel referansın sınırlarında hapsolmuş bir refleks olarak da açıklamak mümkün olacaktır.

Raporun tamamı incelendiğinde; genel olarak çocukların proje sürecinden memnun, yeni şeyler öğreniyor olmaya dair heyecanlı ve çalışmaların devamlılığı için beklentiler içerisinde oldukları görülecektir.

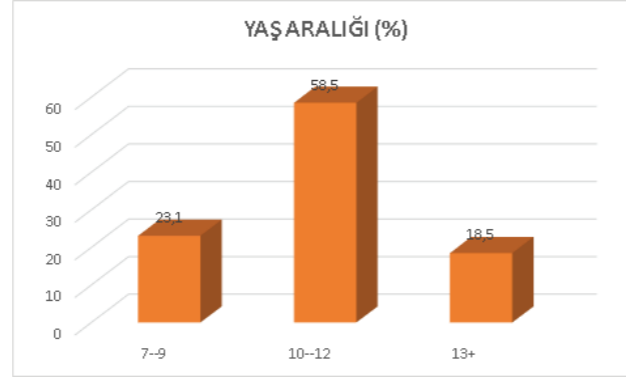
Festival süreci ile birlikte hazırlıklarının ve ortaya çıkan ürünlerinin sergileniyor olmasının yarattığı heyecan ve mutluluk belki somut bir çıktı olarak ölçülemeyecektir ancak bu sürecin yeşerttiği umudun, atölye katılımcısı çocukların -en azında bir kısmı için- geleceğe taşıyabilecekleri bir deneyim ve kazanım olarak sürekli yaşam yolculuklarına eşlik edeceği aşıkardır.

Çalışmanın tüm detaylı grafikleri ve soruların Cinsiyet ve yaş Gruplarına göre karşılaştırılmış yanıtlarının tablolarına raporun tamamında yer verilmiştir.

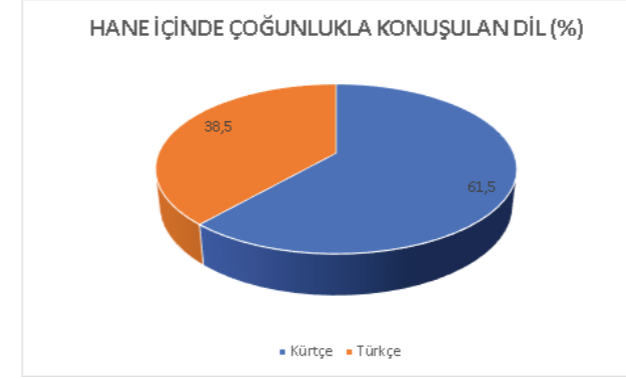
Nicel saha raporu

Katılımcıların Cinsiyet dağılımlarına baktığımızda %52,3'ünün Oğlan Çocuğu ve %47,7'sinin Kız Çocuklardan oluştuğu görülmektedir.

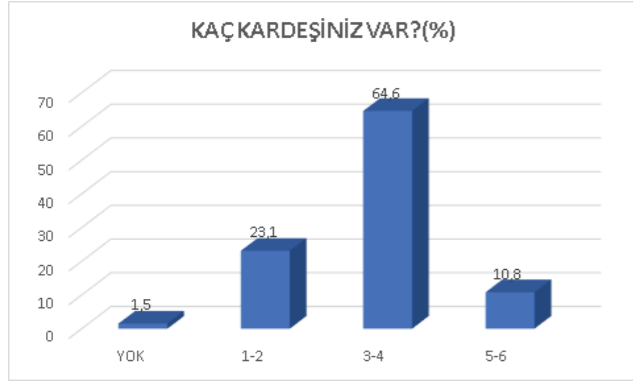
Katılımcıların Yaş Aralığı dağılımına baktığımızda %23,1'i 7-9 Yaş, %58,5'i 10-12 Yaş ve %18,5'i 13+ Yaş grubunda olduklarını belirtmişlerdir.

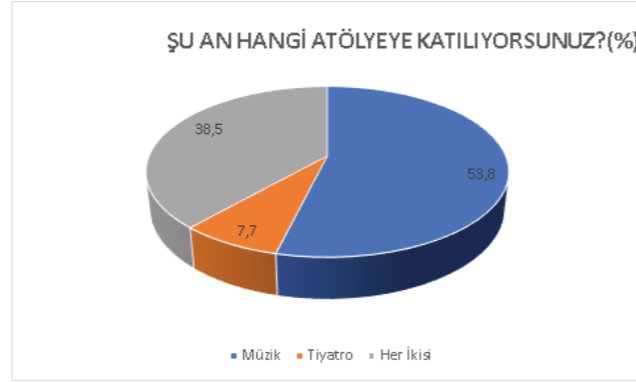
Araştırma grubuna yöneltilen Hane İçinde Çoğunlukla Hangi Dil Konuşuluyor? Sorusuna katılımcıların %61,5'inin Kürtçe, %38,5'inin ise Türkçe yanıtlarını verdikleri görülmüştür.

Kürtçenin hane içerisinde bu kadar yaygın kullanıldığı yerlerde, farklı asimilasyon araçlarının etkisinin olmadığı koşullarda çocukların da gündelik yaşamlarını Kürtçe ile sürdürmeleri doğal bir süreç olarak tanımlanacaktır. Bu noktada, farklı asimilasyon süreçlerine maruz kalan dilin sürdürülebilirliği ve çocukların kendilerini daha iyi ve güçlü ifade edebilmesi açısından, çalışma ve etkinliklere Kürtçe devam edilmesi; en azından bir kısmının Kürtçe yürütülmesi toplumsal sorumluluğun zorunlu bir gereği olarak karşımızda durmaktadır.

Kömür ve benzeri toplumsal-kültürel reflekslere sahip alanlarda, çocukların anadillerini daha yaygın ve verimli alanlarda kullanabilmesi adına benzer çalışmaların Kürtçe de yapılması önemsenmeli ve öncelenmelidir.

Araştırma grubuna yöneltilen Kaç Kardeşiniz Var? Sorusuna katılımcıların %1,5'inin Yok, %23,1'inin 1-2, %64,6'sının 3-4, %10,8'inin ise 5-6 yanıtlarını verdikleri görülmüştür.

Araştırma grubuna yöneltilen Şu An Hangi Atölyeye Katılıyorsunuz? Sorusuna katılımcıların %53,8'i Müzik, %7,7'si Tiyatro, %38,5'i Her İki yanıtlarını vermişlerdir.

Şu An Katıldığınız Atölye Hangisi? * Cinsiyet (%)				
		Cinsiyet		Toplam
		Oğlan Çocuğu	Kız Çocuğu	
Şu An Katıldığınız Atölye Hangisi?	Müzik	73,50%	32,30%	53,80%
	Tiyatro	8,80%	6,50%	7,70%
	Her İki	17,60%	61,30%	38,50%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%

Şu An Katıldığınız Atölye Hangisi? Sorusu ile Cinsiyet karşılaştırmasına baktığımızda; Oğlan Çocukların %73,5'i Müzik, %8,8'i Tiyatro ve %17,6'sı ise Her İki; Kız Çocukların %32,3'ü Müzik, %6,5'i Tiyatro ve %61,3'ü Her İki yanıtlarını vermişlerdir.

Burada Kız Çocukların neredeyse 2/3'ünün her iki atölyeye de katılıyor olması öğrenme arzusuna işaret ediyor gibi görünse de kapalı ve küçük yerleşim yerlerinde sağlıklı ve güvenli sosyalleşme aracı olarak da okunabilmelidir. Kız Çocuklar ve/veya kadınlara yönelik özgün çalışmaların, bu kesim için nitelikli bir sosyalleşme alanı olarak görüleceği göz ardı edilmemelidir.

Şu An Katıldığınız Atölye Hangisi? * Yaş Aralığı (%)					
		Yaş Aralığı			Toplam
		7-9 Yaş	10-12 Yaş	13+Yaş	
Şu An Katıldığınız Atölye Hangisi?	Müzik	80,00%	42,10%	58,30%	53,80%
	Tiyatro	6,70%	5,30%	16,70%	7,70%
	Her İki	13,30%	52,60%	25,00%	38,50%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Şu An Katıldığınız Atölye Hangisi? Sorusu ile Yaş Aralığı karşılaştırmasına baktığımızda; 7-9 Yaş Aralığındaki katılımcıların %80'i Müzik, %6,7'si Tiyatro ve %13,3'ü ise Her İki; 10-12 Yaş Aralığındaki katılımcıların %42,1'i Müzik, %5,3'ü Tiyatro ve %52,6'sı ise Her İki; 13+ Yaş Aralığındaki katılımcıların %58,3'ü Müzik, %16,7'si Tiyatro ve %38,5'i Her İki yanıtlarını vermişlerdir.

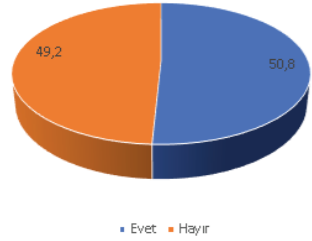
Sizin Dışınızda Atölye/lere Katılan Kardeşiniz Var Mı? * Cinsiyet (%)				
		Cinsiyet		Toplam
		Oğlan Çocuğu	Kız Çocuğu	
Sizin Dışınızda Atölye/lere Katılan Kardeşiniz Var Mı?	Evet	47,10%	54,80%	50,80%
	Hayır	52,90%	45,20%	49,20%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%

Sizin Dışınızda Atölyelere Katılan Kardeşiniz Var Mı? Sorusu ile Cinsiyet karşılaştırmasına baktığımızda; Oğlan Çocukların %47,1'i Evet, %52,9'u ise Hayır; Kız Çocukların %54,8'i Evet, %45,2'si ise Hayır yanıtlarını vermişlerdir.

Sizin Dışınızda Atölye/lere Katılan Kardeşiniz Var Mı? * Yaş Aralığı (%)					
		Yaş Aralığı			Toplam
		7-9 Yaş	10-12 Yaş	13+Yaş	
Sizin Dışınızda Atölye/lere Katılan Kardeşiniz Var Mı?	Evet	46,70%	50,00%	58,30%	50,80%
	Hayır	53,30%	50,00%	41,70%	49,20%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

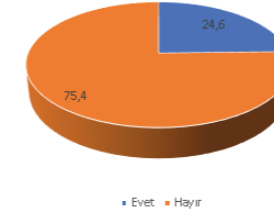
Sizin Dışınızda Atölyelere Katılan Kardeşiniz Var Mı? Sorusu ile Yaş Aralığı karşılaştırmasına baktığımızda; 7-9 Yaş Aralığındaki katılımcıların %46,7'si Evet, %53,3'ü Hayır; 10-12 Yaş Aralığındaki katılımcıların %50'si Evet, %50'si Hayır; 13+ Yaş Aralığındaki katılımcıların %58,3'ü Evet, %41,7'si Hayır yanıtlarını vermişlerdir.

SİZİN DIŞINIZDA ATÖLYE/LERE KATILAN KARDEŞİNİZ VAR MI? (%)

Araştırma grubuna yöneltilen Sizin Dışınızda Atölyelere Katılan Kardeşiniz Var Mı? Sorusuna katılımcıların %50,8'i Evet, %49,2'si ise Hayır yanıtlarını vermişlerdir.

DAHA ÖNCE HIÇ MÜZİK/TİYATRO ATÖLYESİNE KATILDINIZ MI? (%)

Araştırma grubuna yöneltilen Daha Önce Hiç Müzik/Tiyatro Atölyesine Katıldınız Mı? Sorusuna katılımcıların %24,6'sı Evet, %75,4'ü ise Hayır yanıtlarını vermişlerdir.

Bu alanda yaşayan her 4 çocuktan 3'ü ilk defa böyle bir süreci deneyimliyor.

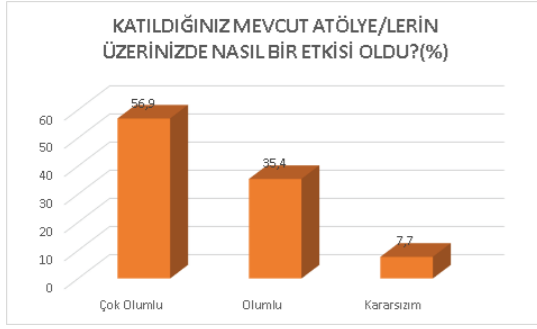
Daha Önce Hiç Müzik/Tiyatro Atölyesine Katıldınız Mı? * Cinsiyet (%)				
		Cinsiyet		Toplam
		Oğlan Çocuğu	Kız Çocuğu	
Daha Önce Hiç Müzik/Tiyatro Atölyesine Katıldınız Mı?	Evet	17,60%	32,30%	24,60%
	Hayır	82,40%	67,70%	75,40%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%

Daha Önce Hiç Müzik/Tiyatro Atölyesine Katıldınız? Sorusu ile Cinsiyet karşılaştırmasına baktığımızda; Oğlan Çocukların %17,6'sı Evet, %82,4'ü Hayır; Kız Çocukların %32,3'ü Evet, %67,7'si Hayır yanıtlarını vermişlerdir.

Daha Önce Hiç Müzik/Tiyatro Atölyesine Katıldınız Mı? * Yaş Aralığı (%)					
		Yaş Aralığı			Toplam
		7-9 Yaş	10-12 Yaş	13+Yaş	
Daha Önce Hiç Müzik/ Tiyatro Atölyesine Katıldınız Mı?	Evet	13,30%	28,90%	25,00%	24,60%
	Hayır	86,70%	71,10%	75,00%	75,40%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Daha Önce Hiç Müzik/Tiyatro Atölyesine Katıldınız? Sorusu ile Yaş Aralığı karşılaştırmasına baktığımızda;

7-9 Yaş Aralığındaki katılımcıların %13,3'ü Evet, %86,7'si Hayır; 10-12 Yaş Aralığındaki katılımcıların %28,9'u Evet, %71,1'i Hayır; 13+ Yaş Aralığındaki katılımcıların %25'i Evet, %75'i Hayır yanıtlarını vermişlerdir.

Araştırma grubuna yöneltilen Katıldığınız Mevcut Atölyelerin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu? Sorusuna katılımcıların %56'sı Çok Olumlu, %35,4'ü Olumlu, %7,7'si ise Kararsızım yanıtlarını vermişlerdir.

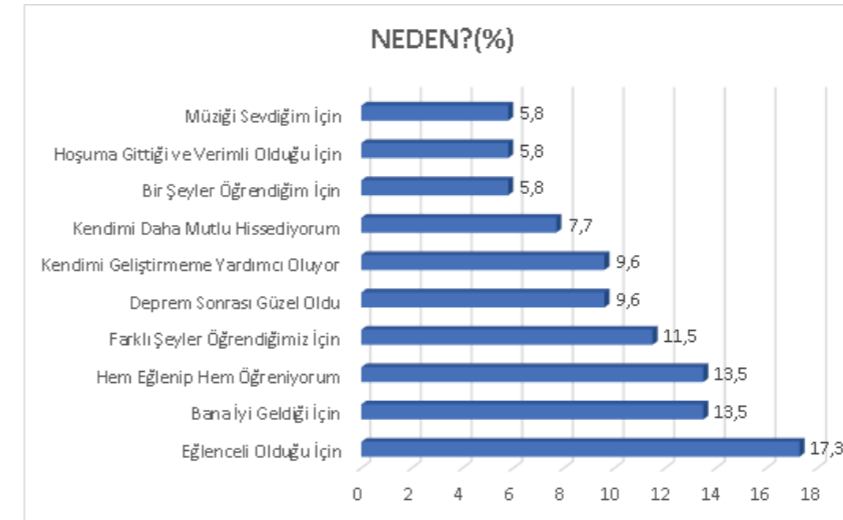
Katıldığınız Atölyenin Sizin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu? * Cinsiyet (%)				
		Cinsiyet		Toplam
		Oğlan Çocuğu	Kız Çocuğu	
Katıldığınız Atölyenin Sizin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu?	Çok Olumlu	52,90%	61,30%	56,90%
	Olumlu	38,20%	32,30%	35,40%
	Kararsızım	8,80%	6,50%	7,70%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%

Katıldığınız Mevcut Atölyelerin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu? Sorusu ile Cinsiyet karşılaştırmasına baktığımızda; Oğlan Çocukların %52,9'u Çok Olumlu, %38,2'si Olumlu, %8,8'i Kararsızım; Kız Çocukların %61,3'ü Çok Olumlu, %32,3'ü Olumlu, %6,5'i Kararsızım yanıtlarını vermişlerdir.

Katıldığınız Atölyenin Sizin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu? * Yaş Aralığı (%)					
		Yaş Aralığı			Toplam
		7-9Y aş	10-12 Yaş	13+Yaş	
Katıldığınız Atölyenin Sizin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu?	Çok Olumlu	46,70%	63,20%	50,00%	56,90%
	Olumlu	40,00%	28,90%	50,00%	35,40%
	Kararsızım	13,30%	7,90%		7,70%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Katıldığınız Mevcut Atölyelerin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu? Sorusu ile Yaş Aralığı karşılaştırmasına baktığımızda;

7-9 Yaş Aralığındaki katılımcıların %46,7'si Çok Olumlu, %40'ı Olumlu, %13,3'ü Kararsızım; 10-12 Yaş Aralığındaki katılımcıların %63,2'si Çok Olumlu, %28,9'u Olumlu, %7,9'u Kararsızım; 13+ Yaş Aralığındaki katılımcıların %50'si Çok Olumlu, %50'si Olumlu yanıtlarını vermişlerdir.

Araştırma grubuna yöneltilen Katıldığınız Mevcut Atölye/lerin Üzerinizde Nasıl Bir Etkisi Oldu? Sorusuna devamla Neden sorusu da sorulmuştur. Buna göre katılımcıların %17,3'ü Eğlenceli Olduğu İçin, %13,5'i Bana İyi Geldiği İçin, %13,5'i Hem Eğlenip Hem Öğreniyorum, %11,5'i Farklı Şeyler Öğrendiğim İçin, %9,6'sı Deprem Sonrası Güzel Oldu, %9,6'sı Kendimi Geliştirmeme Yardımcı Oluyor, %7,7'si Kendimi Daha Mutlu Hissediyorum, %5,8'i Bir Şeyler Öğrendiğim İçin, %5,8'i Hoşuma Gittiği ve Verimli Olduğu İçin, %5,8'i Müziği Sevdiğim İçin yanıtlarını vermişlerdir.

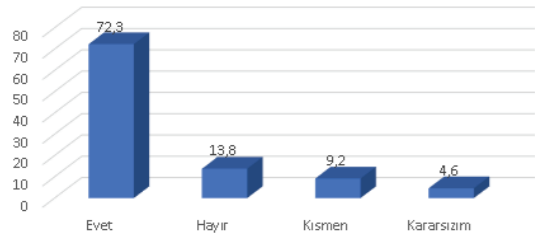
Neden? * Cinsiyet (%)				
	Cinsiyet		Toplam	
	Oğlan Çocuğu	Kız Çocuğu		
Neden?	Bana İyi Geldiği İçin	11,10%	16,00%	13,50%
	Bir Şeyler Öğendiğim İçin	7,40%	4,00%	5,80%
	Deprem Sonrası Güzeli Oldu	3,70%	16,00%	9,60%
	Eğlenceli Olduğu İçin	25,90%	8,00%	17,30%
	Farklı Şeyler Öğendiğimiz İçin	18,50%	4,00%	11,50%
	Hem Eğlenip Hem Öğreniyorum	14,80%	12,00%	13,50%
	Hoşuma Gittiği ve Verimli Olduğu İçin		12,00%	5,80%
	Kendimi Daha Mutlu Hissediyorum	3,70%	12,00%	7,70%
	Kendimi Geliştirmeme Yardımcı Oluyor	7,40%	12,00%	9,60%
	Müziği Sevdđim İçin	7,40%	4,00%	5,80%
	Toplam	100,00%	100,00%	100,00%

Neden? Sorusu ile Cinsiyet karşılaştırmasına baktığımızda; Oğlan Çocukların %25,9'u Eğlenceli Olduğu İçin, %18,5'i Farklı Şeyler Öğendiğimiz İçin, %14,8'i Hem Eğlenip Hem Öğreniyorum; Kız Çocukların %16'sı Bana İyi Geldiği İçin, %16'sı Deprem Sonrası Güzeli Oldu yanıtlarını vermişlerdir.

Neden? * Yaş Aralığı (%)					
	Yaş Aralığı			Toplam	
	7-9 Yaş	10-12 Yaş	13+Yaş		
Neden?	Bana İyi Geldiği İçin		20,70%	8,30%	13,50%
	Bir Şeyler Öğendiğim İçin	9,10%	6,90%		5,80%
	Deprem Sonrası Güzeli Oldu		13,80%	8,30%	9,60%
	Eğlenceli Olduğu İçin	45,50%	10,30%	8,30%	17,30%
	Farklı Şeyler Öğendiğimiz İçin		10,30%	25,00%	11,50%
	Hem Eğlenip Hem Öğreniyorum	18,20%	13,80%	8,30%	13,50%
	Hoşuma Gittiği ve Verimli Olduğu İçin		6,90%	8,30%	5,80%
	Kendimi Daha Mutlu Hissediyorum	9,10%	3,40%	16,70%	7,70%
	Kendimi Geliştirmeme Yardımcı Oluyor	18,20%	6,90%	8,30%	9,60%
	Müziği Sevdđim İçin		6,90%	8,30%	5,80%
	Toplam	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Neden? Sorusu ile Yaş Aralığı karşılaştırmasına baktığımızda; 7-9 Yaş Aralığındaki katılımcıların %45,5'i Eğlenceli Olduğu İçin, %18,2'si Hem Eğlenip Hem Öğreniyorum, %18,2'si Kendimi Geliştirmeme Yardımcı Oluyor; 10-12 Yaş Aralığındaki katılımcıların %20,7'si Bana İyi Geldiği İçin, %13,8'i Deprem Sonrası Güzeli Oldu, %13,8'i Hem Eğlenip Hem Öğreniyorum; 13+ Yaş Aralığındaki katılımcıların %25'i Farklı Şeyler Öğendiğimiz İçin, %16,7'si Kendimi Daha Mutlu Hissediyorum yanıtlarını vermişlerdir.

ATÖLYELERİN DEPREM SONRASI OLUŞAN OLUMSUZ HAVAYI DEĞİŞTİRDİĞİNİ DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ?(%)

Araştırma grubuna yöneltilen Atölyelerin Deprem Sonrası Oluşan Olumsuz Havayı Değiştirdiğini Düşünüyor Musunuz? Sorusuna katılımcıların %72,3'ü Evet, %13,8'i Hayır, %9,2'si Kısmen, %4,6'sı Kararsızım yanıtlarını vermişlerdir.

Atölyelerin Deprem Sonrası Oluşan Olumsuz Havayı Değiştirdiğini Düşünüyor Musunuz? * Cinsiyet (%)				
		Cinsiyet		Toplam
		Oğlan Çocuğu	Kız Çocuğu	
Atölyelerin Deprem Sonrası Oluşan Olumsuz Havayı Değiştirdiğini Düşünüyor Musunuz?	Evet	82,40%	61,30%	72,30%
	Hayır	5,90%	22,60%	13,80%
	Kısmen	5,90%	12,90%	9,20%
	Kararsızım	5,90%	3,20%	4,60%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%

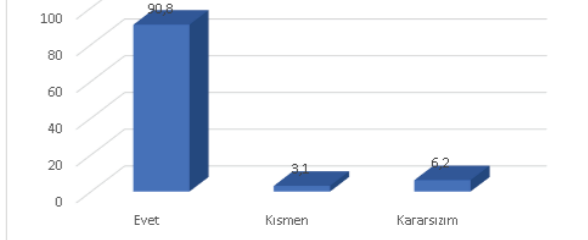
Atölyelerin Deprem Sonrası Oluşan Olumsuz Havayı Değiştirdiğini Düşünüyor Musunuz? Sorusu ile Cinsiyet karşılaştırmasına baktığımızda; Oğlan Çocuklarının %82,4'ü Evet, %5,9'u Hayır, %5,9'u Kısmen, %5,9'u Kararsızım; Kız Çocuklarının %61,3'ü Evet, %22,6'sı Hayır, %12,9'u Kısmen, %3,2'si Kararsızım yanıtlarını vermişlerdir.

Atölyelerin Deprem Sonrası Oluşan Olumsuz Havayı Değiştirdiğini Düşünüyor Musunuz? * Yaş Aralığı (%)

		Yaş Aralığı			Toplam
		7-9 Yaş	10-12 Yaş	13+Yaş	
Atölyelerin Deprem Sonrası Oluşan Olumsuz Havayı Değiştirdiğini Düşünüyor Musunuz?	Evet	93,30%	68,40%	58,30%	72,30%
	Hayır	6,70%	15,80%	16,70%	13,80%
	Kısmen		7,90%	25,00%	9,20%
	Kararsızım		7,90%		4,60%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Atölyelerin Deprem Sonrası Oluşan Olumsuz Havayı Değiştirdiğini Düşünüyor Musunuz? Sorusu ile Yaş Aralığı karşılaştırmasına baktığımızda; 7-9 Yaş Aralığındaki katılımcıların %93,3'ü Evet, %6,7'si Hayır; 10-12 Yaş Aralığındaki katılımcıların %68,4'ü Evet, %15,8'i Hayır, %7,9'u Kısmen, %7,9'u Kararsızım; 13+ Yaş Aralığındaki katılımcıların %58,3'ü Evet, %16,7'si Hayır, %25'i Kısmen yanıtlarını vermişlerdir. 7-9 yaş arası çocukların %93,3 ile Evet yanıtını vermiş olmaları, küçük yaş gruplarının bu süreçten daha negatif etkilendiklerini göstermektedir. Her şeyin bir anda yok olduğu bir yerde, yeniden bir şeylerin yapılabildiğini idrak etmeleri de, o yaş grubunun yanıtlarında etkili olmuştur diye düşünmekteyiz.

KATILDIĞINIZ ATÖLYENİN BU ALANDA SİZİ GELİŞTİRECEĞİNİ DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ?(%)

Araştırma grubuna yöneltilen Katıldığınız Atölyenin Bu alanda Sizi Geliştireceğini Düşünüyor Musunuz? Sorusuna katılımcıların %90,8'i Evet, %3,1'i Kısmen, %6,2'si Kararsızım yanıtlarını vermişlerdir.

Katıldığınız Atölyenin Bu Alanda Sizi Geliştireceğini Düşünüyor Musunuz? * Cinsiyet (%)				
		Cinsiyet		Toplam
		Oğlan Çocuğu	Kız Çocuğu	
Katıldığınız Atölyenin Bu Alanda Sizi Geliştireceğini Düşünüyor Musunuz?	Evet	91,20%	90,30%	90,80%
	Kısmen		6,50%	3,10%
	Kararsızım	8,80%	3,20%	6,20%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%

Katıldığınız Atölyenin Bu alanda Sizi Geliştireceğini Düşünüyor Musunuz? Sorusu ile Cinsiyet karşılaştırmasına baktığımızda;

Oğlan Çocukların %91,2'si Evet, %8,8'i Kararsızım;

Kız Çocukların %90,3'ü Evet, %6,5'i Kısmen, %3,2'si Kararsızım yanıtlarını vermişlerdir.

Katıldığınız Atölyenin Bu Alanda Sizi Geliştireceğini Düşünüyor Musunuz? * Yaş Aralığı (%)					
		Yaş Aralığı			Toplam
		7-9 Yaş	10-12 Yaş	13+Yaş	
Katıldığınız Atölyenin Bu Alanda Sizi Geliştireceğini Düşünüyor Musunuz?	Evet	100,00%	89,50%	83,30%	90,80%
	Kısmen		2,60%	8,30%	3,10%
	Kararsızım		7,90%	8,30%	6,20%
Toplam		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Katıldığınız Atölyenin Bu alanda Sizi Geliştireceğini Düşünüyor Musunuz? Sorusu ile Yaş Aralığı karşılaştırmasına baktığımızda;

7-9 Yaş Aralığındaki katılımcıların %100'ü Evet;

10-12 Yaş Aralığındaki katılımcıların %89,5'i Evet, %2,6'sı Kısmen, %7,9'u Kararsızım;

13+ Yaş Aralığındaki katılımcıların %83,3'ü Evet, %8,3'ü Kısmen, %8,3'ü Kararsızım yanıtlarını vermişlerdir.

Araştırma grubuna yöneltilen Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/Alanlarda Atölyeler Yapılmasını 1. Öncelik Olarak İstersiniz? Sorusuna katılımcıların %38,7'si Bağlama, %24,2'si Resim, %9,7'si Gitar, %8,1'i Spor, %8,1'i Yüzme, %3,2'si Oyun yanıtlarını vermişlerdir. Diğer Ayrıntılar grafikte yer almaktadır.

Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/Alanlarda Atölyeler Yapılmasını İstersiniz? (1.Öncelik) * Cinsiyet (%)

		Cinsiyet		Toplam
		Oğlan Çocuğu	Kız Çocuğu	
Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/ Alanlarda Atölyeler Yapılmasını İstersiniz? (1.Öncelik)	Resim	19,40%	29,00%	24,20%
	Gitar	3,20%	16,10%	9,70%
	Oyun	6,50%		3,20%
	Spor	12,90%	3,20%	8,10%
	Bağlama	41,90%	35,50%	38,70%
	Keman		3,20%	1,60%
	Halk Oyunları	3,20%		1,60%
	Yüzme	3,20%	12,90%	8,10%
	Dil	3,20%		1,60%
	Flüt	3,20%		1,60%
	Koro	3,20%		1,60%
	Toplam		100,00%	100,00%

Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/Alanlarda Atölyeler Yapılmasını 1. Öncelik Olarak İstersiniz? Sorusu ile Cinsiyet karşılaştırmasına baktığımızda; Oğlan Çocukların %41,9'u Bağlama, %19,4'ü Resim, %12,9'u Spor; Kız Çocukların %35,5'i Bağlama, %29'u Resim, %16,1'i Gitar yanıtlarını vermişlerdir.

Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/Alanlarda Atölyeler Yapılmasını İstersiniz? (1.Öncelik) * Yaş Aralığı (%)					
		Yaş Aralığı			Toplam
		7-9 Yaş	10-12 Yaş	13+Yaş	
Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/Alanlarda Atölyeler Yapılmasını İstersiniz? (1.Öncelik)	Resim	23,10%	27,00%	16,70%	24,20%
	Gitar	7,70%	10,80%	8,30%	9,70%
	Oyun	7,70%	2,70%		3,20%
	Spor	23,10%	5,40%		8,10%
	Bağlama	30,80%	32,40%	66,70%	38,70%
	Keman		2,70%		1,60%
	Halk Oyunları			8,30%	1,60%
	Yüzme	7,70%	10,80%		8,10%
	Dil		2,70%		1,60%
	Flüt		2,70%		1,60%
	Koro		2,70%		1,60%
	Toplam		100,00%	100,00%	100,00%

Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/Alanlarda Atölyeler Yapılmasını 1. Öncelik Olarak İstersiniz? Sorusu ile Yaş Aralığı karşılaştırmasına baktığımızda;

7-9 Yaş Aralığındaki katılımcıların %30,8'i Bağlama, %23,1'i Spor, %23,1'i Resim; 10-12 Yaş Aralığındaki katılımcıların %32,4'ü Bağlama, %27'si Resim, %10,8'i Gitar, %10,8'i Yüzme;

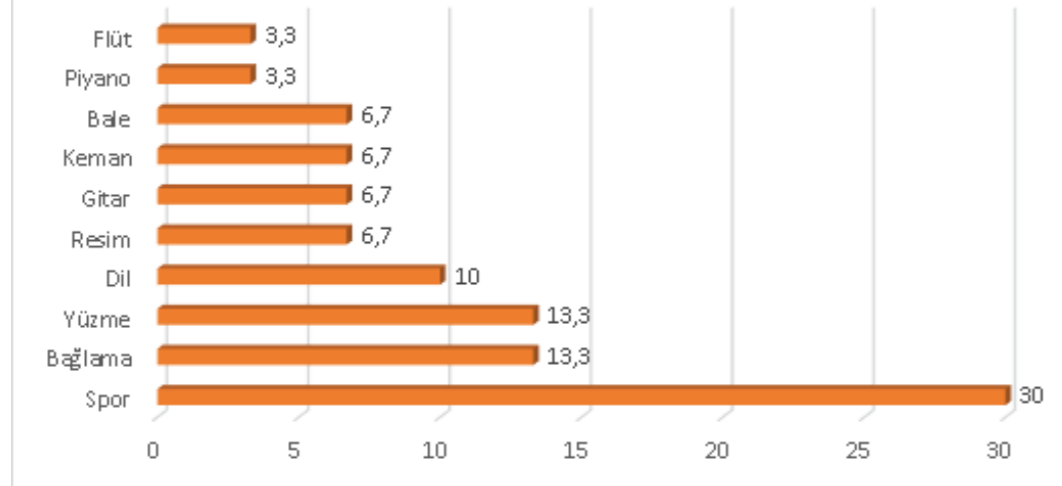
13+ Yaş Aralığındaki katılımcıların %66,7'si Bağlama, %16,7'si Resim, %8,3'ü Gitar, %8,3'ü Halk Oyunları yanıtlarını vermişlerdir.

Araştırma grubuna yöneltilen Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/Alanlarda Atölyeler Yapılmasını 2. Öncelik Olarak İstersiniz? Sorusuna katılımcıların %21,2'si Spor, %19,2'si Gitar, %19,2'si Bağlama, %9,6'sı Resim, %9,6'sı Yüzme, %5,8'i Keman yanıtlarını vermişlerdir.

Diğer Ayrıntılar grafikte yer almaktadır.

KATILDIĞINIZ ATÖLYE DIŞINDA BAŞKA HANGİ KONULARDA/ALANLARDA ATÖLYELER YAPILMASINI İSTERSİNİZ?(%)(3.ÖNCELİK)

Araştırma grubuna yöneltilen Katıldığınız Atölye Dışında Başka Hangi Konularda/Alanlarda Atölyeler Yapılmasını 3. Öncelik Olarak İstersiniz? Sorusuna katılımcıların %30'u Spor, %13,3'ü Bağlama, %13,3'ü Yüzme, %10'u Dil, %6,7'si Resim, %6,7'si Gitar, %6,7'si Keman, %6,7'si Bale yanıtlarını vermişlerdir.

Diğer Ayrıntılar grafikte yer almaktadır.

Eğitmen 1 (Müziyen)

Adıyaman Kömür'de faaliyet göstermeye başlayan Kültür-Sanat Merkezinde Müzik Eğitmeni olarak çalışmaya başladıktan sonra çocuklarla kurulması gereken sağlıklı iletişim biçimlerine dair yeni deneyimler kazandığımı ifade etmeliyim. Bu süreçte birlikte çalışmanın zorluklarını deneyimleyip aynı zamanda bunun keyfini yaşadıklarını gözlemlemek, güçlü bir motivasyon kaynağıydı. Tekil bir örnek üzerinden bir deneyimi paylaşmak gerekirse, 100'den fazla, kalabalık çocuk grubu içinde, ilk başlarda sesi soluğu çıkmayan, çekingen, ürkek, hatta her hafta kültür merkezinin bahçesine gelip ağlayarak eve dönen Deniz'in festivalde solo şarkı söyleyecek aşamaya gelmesi hem çalışmanın değeri açısından hem de eğitmen olarak benim açımdan önemli bir deneyimdi. Zira merkezin varlığı amacına doğru evrilmeye başlamış demektir bu bizim için. Bunu aşabilmek adına 2 gece Kömür'de evlerinde kaldım, sofralarını paylaştık. Arkadaştık artık, şehirden 'medeniyet' götüren bir algı ve pozisyondan çıkmıştık artık Deniz için. Bu başta Deniz olmak üzere atölye katılımcısı birçok çocuk için önemli bir eşliğin aşılması anlamını da taşıyordu. Atölyelerin ve bu nedenle bir araya gelişimizin haftada bir defa olmasının dezavantajları vardı tabii ki de. Bunu da orada geçirdiğimiz zamanı daha verimli ve çocuklarla interaktif öğrenme ile aşmaya çalıştık.

Araya zaman girdiğinden ve biz de farklı bir kentten gittiğimiz için çocukların adapte olması zaman aldı. Bu, çalışmadan soğumayı ve bazen de çok ciddiye almamayı getiriyordu kendisiyle birlikte. Bunu aşabilmek adına da çocuklarla onların kendilerini iyi hissedebileceği, ilgilerini çekebilecek yöntem ve yaklaşımlarla atölyelerimizi sürdürmeye çalıştık. Geline noktada da ortaya çıkan sonuç/ürün bir şeyleri başarabildiğimizi gösteriyor bize.

Beldede tütün mevsimi başlayınca, çocuklar tarlada çalışmak zorunda kaldıklarında bazen çok az sayıda katılım oldu ama yine de ısrarla katıldılar. Devamında okulların açılması ile saatlerin değişmesiyle ara ara katılım azaldı. Ancak festivalde emeklerini sergileyeceklerini her çalışmada sıklıkla dile getirdiğim için heyecanları üst düzeyde.

Çocukların dahiliyetinin ötesinde bir de gruplar içerisinde çok yetenekli çocuklar var ve bu çocukların özel olarak müzik alanında yetiştirilmesi gerektiğine inanıyorum. Bunun için de biz elimizden ne gelirse yapacağımız noktada net bir tavır içerisindeyiz ancak bu noktada bu çocukların bir kısmının gerekirse farklı şehirlerde müzik alanında yetiştirilebilmeleri için bizim dışımızda da birilerinin destek ve katkılarına ihtiyaç duyduğumuzu da belirtmek durumundayım. Son olarak, Mezun olduklarında, artık onlar Kömür Kültür Sanat Merkezin'in birer müzik eğitmeni olacaklar ki proje bu şekilde amacına ulaşmış olacak. Bunları duygusal bir refleks olarak değil, uzun yıllardır çocuklara müzik eğitmenliği yapan biri olarak, deneyimlerime dayanarak çok rahatlıkla söylüyorum. Bu noktada daha önce de bahsettiğim gibi özellikle bazı çok yetenekli çocuklar için daha güçlü ve sağlıklı koşulların yaratılması gerektiğine inanıyorum ve bunun için de kendi payıma ne yapmam gerekirse yapacağımı da açık yüreklilikle söyleyebilirim.

Eğitmen 2 (Müziyen)

Bu süreçte deprem bölgesinde çocuklarla çalışabilmek, bu zorlu süreçten sonra eğitim anlamında ve arkadaşlık adına bir bağ kurabilmek oldukça kıymetli ve güzeldi. İlk aşamada böyle bir çalışmaya ve projeye dahil olacağım için çok mutlu ve heyecanlıydım. Her biri ağır bir travma atlatmış ve henüz aşmış değiller. Bizim ilk amacımız biraz olsun bu süreci unutturabilmek ve destek olabilmektir. Bir eğitmen olarak onlara bildiklerimizi aktardığımız kadar onlardan da aldığımız oldu.

Küçük yaşlarıyla kocaman arkadaşlıklar kurduk. Haftada bir gün az gelmiş olabilir ama biz bu süreçte adını koyduğumuz branşla ilgili verebileceğimiz her şeyi vermeye çalıştık. Onlar için güzel bir deneyim, güzel bir zaman ve eğitim olarak kalacaktır. Ufukları geniş ve müzikle ilgili daha alacak çok şeyleri var. Daha iyi ve daha kalıcı olabilmesi adına bu projelerin, umut ediyorum ki, daha da devamı gelecektir.

Yetişkin kız çocuklarıyla da eğitimimiz olacaktı fakat hem okul açısından hem de mevsim işçiliğinden kaynaklı iyi katılım olmadı. Onlarla maalesef ki kopuk kopuk ders yapabildik. Güzel bir bağ oluştu fakat eğitim açısından eksik katılım nedeniyle çok verimli olmadı.

Kendimizi bu şehre ve bu çalışmaya adapte ettik her bir çocuğun gözlerinin içindeki heyecanı ve müziğe olan hayranlıklarını gördük. İstedikleri sürece yapamayacakları ve başaramayacakları bir şeyin olmayacağını da fark ettik, fark ettiler. Bu süreçte çocukların davranışlarını gözleme ve bu çerçevede yaklaşmaya özen gösterdik. Bu noktada travmalarına, odaklanma sorunlarına ve hassasiyetlerine özen göstermeye ve atölyeler esnasında sağlıklı ve nitelikli ilişkiler kurmaya özen gösterdik. Bu noktada çocukların okul ve mevsimlik işler de dahil olmak üzere tüm süreçte katılım disiplinine özen gösterdiklerini belirtmek gerekiyor.

Enstrümanlarla kurdukları ilişki öğrenme süreçlerini kolaylaştırdı. Özellikle bazı çocukların çok yetenekli oldukları ve ilerleyen süreçlerde daha profesyonel eğitim imkanlarıyla bazı çocukların müzik alanında çok ilerleyebileceklerini gözlemlemek önemliydi. Bu noktada çocukların daha uzun sürelerce desteklenmesi gerektiğini de ifade etmek gerekir. Festivale hazırlık süreci yaklaştıkça ve çocukların ürünlerini sergileyebileceklerine dair inançları, çocuklara ekstra özgüven kazandırdı ve bu bir atölye çıktısından çok daha önemli bir sonuçtur. Son olarak, Kömür ve benzeri depremde zarar görmüş alanların bu gibi alanlara ihtiyaç duyduklarını düşünmekteyim. Zira bu tür merkezler sadece atölye bağlamı öğrenmeyi değil; travmalarla baş etmeye, odaklanma ve disipline olma gibi durumların çözümüne de bir nebze de olsa olumlu katkılar sunabileceklerini düşünmekteyim.

Eğitmen 3 (Tiyatro Eğitmeni)

Haziran ayından bu yana başlayan atölyelerimizi "pîre û rovi" oyunuyla sonlandırmak üzereyiz. Sürecin başlangıcında iki ayrı grup olarak başladık aslı amacımız çalıştığımız çocuklara özgüven aşımak oldu. Atölyemizin devamında çocukların hayal gücünü, yaratıcılığını ve kendi duygularını tanımaları için belirli çalışmalar yürüttük hep birlikte. Bizler bir kolaylaştırıcı olarak belirli bir seviyeye geldiğimizi belirledikten sonra tekst üzerinde çalışmalar yaptık. Hikâyeyi ve hikâyedeki karakteri anlamak üzerine. Çalışma yürüttüğümüz beldedeki çocukların tiyatroya dair hiçbir fikri yoktu. İlk defa Kömür' de inşa edilen kültür merkezi sayesinde sahneye tanışmış oldular. Ve bu mekân hem bizde hem çocuklarda büyük bir coşkuya vesile oldu. Karma başladığımız ekip yoğunlukta kız çocuklarının oluşturduğu bir ekibe dönüştü. Bu dönüşüm daha çok kendi bireysel istekleri doğrultusunda oluştu. Biz tiyatro ekibi olarak da orda olduğumuz sürece asıl istediğimiz kız çocuklarının kırsal bölgede kendilerini ifade edebilecekleri bir yeteneğe sahip olmalarına katkıda bulunmaktı. Bundan sonraki süreçte umut ediyoruz ki Kömür beldesi, Kömür' de yapılan kültür merkezi sayesinde kendi tiyatro ekibi kurmak ve var olan sahneyi kendi oyunları için kullanacaktır.

Eğitmen 4 (Tiyatro Eğitmeni)

Tiyatro atölyelerine başlangıcımız en başta deprem sonrası yıkımların yaşandığı bir belde çocukların yıkım ve trajedinin yaşandığı bu ortamdan sıyrılabilmesi amacını taşıyordu. Ama zaman içerisinde çocukların, özellikle kız çocukları ve genç kadınların dahil olma istenci süreci çerçevesi belirlenmiş ve ortaya ürün iradesi koymuş bir topluluğa dönüştük. Bu çok kıymetliydi. Çünkü ortada verilen emeğe emek vererek karşılık veren bir topluluk vardı artık. Bu noktadan sonra bizim de motivasyonumuz ve alan ile kurmuş olduğumuz bağ güçlenerek büyümüş oldu. Her atölye günü katılımcı çocuklar o günkü en önemli işleri oymuş ciddiyetiyle gelip katılımlarını sergilemişlerdir. Ortaya koymak istediğimiz oyunun hikayesi, karakterleri, hikayelerin kurulma biçimleri, karakterlerin etkisine kadar birçok teknik konuyu da oyun provaları ve sahne pratikleri esnasında paylaşmış olduk. Bu noktada çocukların, sahne egzersizleri esnasında spor kursları da talep ettiklerini belirtmem gerekir.

Çekingen ve içe kapanık çocukların bir müddet sonra daha özgüvenli olmaya başlamaları, atölyeye soğuk yaklaşan çocukların bir yerden sonra rol/karakter talep etmeye başlamaları onların gelişimi için kadar bizim için de büyük keyif ve mutluluk veren durumlardı.

Çocukların kendilerini tanımaları, ne istediklerini öğrenmeye başlamaları, nelerin onlara iyi geldiğini nelerin rahatsız ettiğini bilmeye başlamaları bizim açımızdan çok önemliydi. Çünkü herhangi bir yerde herhangi bir sanat dalının atölyelerine katılabilirlerdi ama bunu kendi doğup büyüdükleri yerde yapıyor, yapabiliyor olmaları onlar açısından ekstra bir motivasyon kaynağıydı.

Geldiğimiz noktada sonuç olarak, güzel bir atölye sürecinin ardından her nasıl olursa olsun güzel bir oyunla çocukların emeklerinin sahneleniyor olması kıymetli bir çıktıdır ve bunun sahiplenilerek sürdürülebilir bir hale gelmesi de en büyük temennimdir.

Eğitmen 5 (Müziyen)

Gerçekleştirdiğimiz atölyeler süresince kendi adıma en temel motivasyon olarak çocukların ilgisi, merakı ve heyecanını işaret edebilirim. Bununla birlikte herhangi bir sosyal veya kültürel mekanın/alanın olmadığı bir yerde böylesi bir mekanın inşa ve aktive edilmiş olması başlı başına önemli ve kıymetli bir işe tekabül etmekte. Ancak böylesi mekanların tam donanıma sahip olması yaptığımız, planladığımız etkinliklerin istediğimiz gibi ilerlemesini engelleyebilmekte. Bu nedenle diyebilirim ki en temelde yaşadığımız sıkıntı teknik ekipman ve enstrüman eksikliği oldu. Bu durum bir çok kere atölyelerin istediğimiz şekilde ilerleyememesine, planlan etkinliklerin de asgari şartlara uyum sağlayacak şekilde revize edilmesine vesile oldu. Belediyenin yine beklediğimiz kapasiteye sahip olmaması pratik süreçlerde bizi zorlayan diğer bir unsur olduğunu söyleyebilirim. Kimi ihtiyaçları anında giderebilecek maddi ve insan kaynağına sahip olan orta ölçek bir belediye ile çalışabilme fırsatı bulsaydık muhtemelen çok daha etki yaratacak bir süreç inşa edebilecektik. Yine de proje süresince başta önce çocuklar derneği, koordinatörün ve diğer arkadaşların sebatı ve ısrarı atölyeleri tamamlayabilmemizi sağladı. Bu süreçte emeği geçenlere teşekkür etmek isterim.

Eğitmen 6 (Müzisyen)

Öyle sanıyorum ki daha önce de diğer eğitmen arkadaşlardan da duymuşsunuzdur: erişeme-
mek, eksiklikler bizler için en yorucu kısmı oluşturdu. Yani böyle bir yerde depremin hemen
ardından böylesi güzel bir mekan oluşturup ancak iç kısmını bu kadar eksik götürmek ve her
hafta bunu görmek bizler için en zorlayıcı anlardan biriydi. Proje ekibi bir kampanya başlattı
ancak bu kampanya da herhalde istenen ilgiyi görmedi. Çünkü bizlere mevcut bütçenin ve
proje ortağı olan belediyenin yapıyı dönüştürecek kapasitede olmadığı söyleniyordu ve kam-
panya ile birlikte en azından bu eksikliklerin giderilebileceğini bekliyorduk. Şimdi geldiğimiz
noktada görüyoruz ki bu yapının eksiklikleri halen giderilemiyor. Bu üzücü. Şu açıdan. Burada
her hafta neredeyse yeni bir sima ile karşılaşılıyor. Ve gerçekten çocuk ve genç sayısı çok
fazla. Diyebilirim ki potansiyel olarak beldede 300-500 arası çocuk ve genç var. Doğru bir
metod ve iyi bir donanım ile bu sayının hemen hepsie ulaşılabilir. Kaba bir matematik hesabı
yaparsak dahi herhangi bir gencin veya çocuğun yeteneklerini keşfetmesi işten bile değil. Ve
gerçekten çok yetenekli çocuk ve gençle karşılaştık burada. Bu çocuk ve gençlerin bu etkin-
liklere sürekli dahil olması çok önemli. Ancak proje yakın zamanda bitecek galiba. Bu nasıl
sürdürülebilecek bilmiyoruz. Çocuklardan sıklıkla projeden sonra devam edebilecek miyiz,
bitince gidecek misiniz, biz ne yapacağız gibi şeyler duyuyoruz. Beni de en çok düşündüren
kısmı bu açıkçası. İlla biz olalım diye değil. Ancak çocukların kültür ve sanata erişiminin devam
etmesi çok önemli. Buradaki yapı geliştirilerek düzenli etkinlikler yapılarak, bir program
oluşturarak bunu gerçekleştirebilmek mümkün. Tabi bu da bir bütçe demek. Mevcut belediye
ile bu çok zor görünüyor. Umarım buradaki etkinlikler öyle ya da böyle devam edebilir. Çünkü
çocuklar gerçekten çok alıştı buraya. Ben burada güzel ve anlamlı bir iş yapıldığını düşünüyö-
rum. Tüm zorluklara rağmen. Bu yüzden emeği geçen herkese yürekten teşekkür ediyorum.

Önce Çocuklar Derneği 1

Öncelikle ortaya çıkan sonucun, sürecin tüm aşamalarını da göz önünde bulundurursak çok
kıymetli olduğunu söyleyerek başlamak istiyorum. Sürece bazen doğrudan sahada dahil
olarak, bazen eğitmenlerle görüşerek bazen de proje ekibinin bütünüyle yaptığımız toplantılar
çerçevesinde dahil olma imkanına eriştim. Bu noktada tüm ekibin özverili çalışmasını göz ardı
edemeden teşekkür etmek istiyorum.

Gelinen noktada Adıyaman'ın Kömür beldesinde onlarca çocuğun aktif katılımıyla Müzik ve
Tiyatro atölyesi yürütüldü ve bir festivalle bu süreç taçlandırılıyor.

Sanat Merkezinin inşasından gelinen noktaya kadarki süreçte zorlu zamanlar geçirilmiş olsa
da, çocukların merkeze ilk girişleri, heyecanları, öğrenme arzuları bizi yaptığımız işi daha çok
sahiplenmek için motive etti. Küçük yerleşim alanlarının en büyük handikaplarından biri de
özellikle kız çocuklarının ve genç kadınların sağlıklı ve nitelikli sosyalleşme alanlarına erişiminin
zorluğuyken, bu mekana gösterdikleri ilgi ve kız çocuklarının büyük çoğunluğunun her iki
atölyeye de katılma isteği yapmayı amaçladığımızdan daha fazlasını farkında olmadan
gerçekleştirdiğimizi gösterdi bize.

Teknik olarak dönem dönem yaşadığımız zorluklar sorunlarla birlikte çocuklarımızın
yeteneklerini keşfettikleri ve ortaya bir ürün çıkardıkları sürecin sonunda bu tür çalışmalarla
benzer yerlerde yer almayı, çalışmayı sürdürmeyi planlıyorum. Ve bu planlama tam da çocuk-
ların imkan sağlanırsa sahip oldukları yetenekleri ortaya çıkarabildiklerini deneyimledikten
sonra daha da kıymetli bir hal aldı.

Bu noktada, süreçte emeği geçen projenin tüm paydaşlarına ama özellikle eğitmenlerimize
çok teşekkür ederim. Çocuklar için özverili yaklaşımları, çocukların kendilerine olan inançlarını
ve motivasyonlarını ziyadesiyle güçlü kıldı.

Önce Çocuklar Derneği 2

Projemiz teknik olarak Kültür-Sanat Merkezi inşası olarak görülse de; bir yerleşim yerine sıfırdan bir merkez inşası, o yerin bugününe değil geleceğine de yatırım yapmaktır. Bunu, özellikle çocuklarla ilişkilenebilir hale geldikten sonra daha iyi fark ettik. Bununla birlikte beldeye yaptığımız ziyaretlerde veya çalışma süreçlerinde belde halkıyla gelişen diyaloglarımızda da sıkça teşekkür ve minnet duygusu barındıran sohbetlere tanıklık ettim. Bu bağlamda, çalışmanın sadece deprem sonrası inşaa sürecine değil, bir sıkılmışlığın ve sıkışmışlığın da aşılmasına vesile olacağını bilmek ziyadesiyle memnun ediciydi.

Eğitmenlerimiz ve projenin yürütücüsü arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmeler, aldığımız toplantılar hep mevcudun üstüne nasıl çıkabiliriz kaygısını taşıyordu. Özellikle çocukların ilk dahiliyetleri ve orayı sahiplenme süreçleri, sonrasında gerek mevsimlik işlerin başlaması gerekse de örgün eğitim sürecin başlaması olsun yer yer çocukların katılımını negatif etkilese de en nihayetinde çocuklar atölye süreçlerini tamamlayıp, festivale hazır bir duruma geldiler.

Teknik meselelere boğulmayıp doğrudan pratiğin ne getirdiğine bakacak olursak; müzik alanı başta olmak üzere çok yetenekli ve kesinlikle sürdürülebilir bir eğitim alması gereken çocukların varlığı çok kıymetli. Bununla birlikte kız çocuklarının özellikle tiyatro atölyesine gösterdikleri ilgi çok kıymetliydi. Hem çok keyif alıyor olmaları, hem öğreniyor olmaları hem de (eğitmenlerle görüşmelerden/sohbetlerden duyduğum kadarıyla) öğretiyor olmaları benim açımdan çok önemlidir.

Tüm paydaşların katkılarıyla geline süreçte çocuklar için güzel işler yapıldığını hem görüp hem de doğrudan çocuklardan duymak benim açımdan çalışmanın “doğru bir iş” olduğu duygusunu pekiştirmiştir.

Genel olarak eğitmenlerimiz, proje uzmanı arkadaşımız ve koordinatör arkadaşımızla yaptığımız toplantılarla sürece her aşamada dahil olabildiğimi düşünüyorum. Çalışmanın sonucundaki festival sürecinin tamamlanmasıyla da bu sürecin başarılı sonlandığını ama görüp öğrendiklerimizin de böylesi çalışmaların daha uzun yıllarca yapılması, desteklenmesi gerektiğini de belirtme ihtiyacı hissederek tamamlamak istiyorum.

Proje Ekibi 1

Kömür Kültür Merkezi'nde geçirdiğim süre hem kişisel hem de profesyonel anlamda bana çok şey kattı. Depremden etkilenen çocuklarla çalışmak, onların hayata tutunma mücadelesini gözlemlemek ve onlara umut aşılacak, benim için unutulmaz bir deneyim oldu. Bu süreçte, atölyelerin çocukların ruh hallerinde, sosyalleşmelerinde ve yaratıcılıklarını geliştirmelerinde ne denli önemli olduğunu gözleme fırsatı buldum. Burada, Kömür Kültür Merkezi'ndeki atölyelerin dönüşümünü, depremden bu yana geçen süreç içerisinde nelerin değiştiğini, olumlu ve olumsuz yönlerini, eğitim alan çocukların tutumunu, somut gözlemlerimi ve kişisel önerilerimi paylaşacağım. Bu projeye ön ayak olan ve buradaki çocukların hayatlarına dokunan Önce Çocuklar Derneği'ne şahsımca teşekkürlerimi borç bilirim. 16/07/2024 tarihi benim Kültür Merkezi'ni açtığım ve başladığım ilk gün idi. Binanın fiziki yapısını inceleyerek başladığım o günden bugüne kadar edindiğim izlenimlere göre artılar ve eksiler fark ettim. Artılardan bahsetmem gerekirse, bahçesinin geniş olması ve çocukların ders aralarında oyun oynayabilecek alanlarının olması, tehlike arz edecek bir yükseklikte olmaması (binanın tek katlı olması), merkezi bir konumda olması, çevresinde yetişkin ağaçların olması, binanın dışında çöp kovasının olması ve belediyenin temin ettiği çöp konteynerlerinin yakın olması, sınıfların ders işlenmesi için yeterli büyüklükte olması ve iç dekorasyonunun estetiğinin (şahsımca) güzel olması benim gözlemlediğim artılar. Eksilere değinmem gerekirse sahne ve geniş çaplı dersler için dizayn edilen yalıtımlı odanın akustiğinin çok yankı yapmaya neden olması. Çocukların bina ile ilgili tutumları genel anlamda pozitif olarak gözlemlenmiştir. Ön bahçenin büyüklüğü ve arka bahçede oturma alanlarının olması onlar için özel alanlarının olmasını sağlıyor. Bazı ağaçların ve bitkilerin sulamaya ihtiyaçlarının olması ve bazen çocukların bu bitkilerin sulanması için sorumluluk alma isteği olabiliyor bu ise çocukların binayı ve çevresini ne kadar sahiplendiğini gösteriyor.

Belde ortamının nasıl olacağını önceden tahmin ediyordum ancak yine de belde halkıyla tanışmak ve kültür merkezinin hedef, amaç ve yöntemlerini aktarmak istedim. Bu sebeple ilk hafta yaptığım ilk eylem 14-18 yaş arası kız çocuklarının etkin katılımını sağlamaktı, çünkü bu yaştaki kız çocukları bu coğrafyalarda (batıdakinden farklı olarak) daha sorumluluk alarak büyütülüyorlar ve bu sebeple onların katılımını sağlamak sorumluluklarını aldıkları şahısların (kardeşleri vb.) katılımını da sağlayacaktı. Nitekim katılımcılar arasında böyle bir durum da oldu. Katılım sağlayan kız çocuklarının kendi kardeş ve yakınları da katılım sağladılar. Böylelikle burayı daha çok benimsediler. Ancak buradaki en önemli nokta yapılan bütün faaliyetlerin sistem, müfredat ve öğretmen merkezli değil de öğrenci merkezli olmasıydı. Öğrencilerin özgür olması, onlar için burayı çok anlamlı kılıyor ve baskıdan kaçmak için sık sık soluğu burada alıyorlardı. Bazen atölyeler bitmesine rağmen burada kalıp saatlerce oyun oynuyorlar. Bazen bende eşlik ediyorum.

Şimdi biraz atölyelerimizden bahsedip ardından bu atölyelerin çocuklar üzerindeki etkilerinden bahsedeceğim. Kömür' de görev yapmaya başladığım tarihten bu ana kadar yapılan atölyelerimiz; tiyatro, koro (kadın sesler korosu ve çocuk sesler korosu), Ritim (doğal ritim atölyesi ve renkli kartlar ile müzik atölyesi) atölyeleri. Süreç içerisinde piyano ve semah dersleri için de kayıtlar alındı ve bu 2 atölye diğer atölyelerimize eklendi. İlk zamanlar tüm bu atölyelere katılımlar bir hayli yüksekti. Sayının çok olması bazen bina kapasitesinin üstünde kalıyordu ancak zaman içinde sayılar belli bir kitlede sabitleşti, evi uzak olduğu için, sorumlulukları çok olduğu için ve özel sebeplerden ötürü gelemeyen öğrencilerimiz oldu. Şahsımca bu atölyelerde yapılan dersler çocukların üzerinde unutulmaz bir etki bıraktı. Çünkü daha önce deneyimledikleri bir şeydi bu. İlk defa kendilerini bu kadar özgür hissettiler.

Derslerin Kürtçe ve Türkçe olması, Kürtçe şarkılar söylemeleri, Kürtçe tiyatro oyunları oynamaları kendi anadillerini bu kadar özgürce kullanarak ders yapmaları alışmadıkları bir durumdu çünkü. Kürtçe konuşan çocukların eğitim aldıkları zaman Kürtçe konuşmaları onlar için bir hayli farklı bir deneyimdi. Onun dışında inançlarına uygun olarak semah atölyesinin olması da onlar için keyif verici bir durumdu. Tüm bunların yanında bir de deprem yaşamışlardı. Depremin etkilerinin hala hissedildiği Adıyaman'da çocukların iç dünyaları bir hayli karmaşık diyebilirim. Birçoğu için kültür merkezi depremden sonraki olumsuz havayı tersine döndürdü. Topluca etkinlikler yapmak onlar için çok özel bir deneyimdi. Çünkü bazı çocuklar depremden önce de pandemi sürecine denk geldikleri için 2,3 yıl örgün eğitim almamışlardı. Bu yüzden bazıları için çok değerliydi bu çalışmalar.

Genel olumlu ve olumsuz yönlere değinmek gerekirse, bunlardan olumsuzları ile başlamak istiyorum. En büyük problemlerden biri hijyen eksikliği. Birinci problem kültür merkezinin hijyen konusunda sabit bir temizlik personelinin olmaması büyük sorunlara yol açıyor. Tabi bunlar belediye ile nadir zamanlarda da olsa gideriliyor ancak sabit bir personelin olması hayatidir. Hijyen içine binanın çevre temizliği de giriyor. Yabani otların düzenlenmesi ve çevre temizliğinin olması kültür merkezinin kendi kimliğini kazanması açısından önemlidir. Çocukların gözünde en büyük eksiklik ise daha fazla derslerin olmaması. Birçok çocuk resim, enstrüman ve sportif faaliyetlerin içinde bulunduğu derslerin olmasının çok daha ilgi çekici olacağı düşüncesindedir. Olumlu yönlerine değinmek gerekirse bunların en başında deprem sonrasındaki olumsuz havanın yumuşatılması ve çocuklar için oluşan bu merkezin onların ihtiyaçlarının bir sesi olmasıdır. Çocuklar sıklıkla kültür merkezinin her gün faaliyette ve her gün derslerin var olmasını talep ediyorlar.

. İşlenen dersler haftanın belli günlerinde olduğu için diğer günlerde genel olarak prova yapmak için bazen ise toplanmak için kültür merkezini kullanıyorlar. Çocukların aidiyet duygularının süreç içerisinde daha çok geliştiğini gözlemledim. İlk başladığım tarihte henüz işlenişin nasıl olduğunun bilincinde değillerdi. Sürece onları da dahil etmek ve kültür merkezinin içerisinde küçük sorumluluklar vermek onların buraya daha bağlı olmasını ve daha etkin katılımını sağladı. İlk derslere başladıkları zaman henüz müzik ve tiyatro üzerine bir çalışma yapmamışlardı, süreç içerisinde kendilerini daha iyi ifade etmeye ve beraber çalıştıkları arkadaşlarıyla daha yakın olmaya başladılar. Bu ise onlarda bu iş için yapacakları yeni bir ortaklık ve arkadaşlık yarattı.

Benim kültür merkezi ile ilgili gözlemlerim bunlardır. Tabi burada çocukların muazzam derecede yetenekli ve kabiliyetli olmaları da buradaki çalışma motivasyonum için en büyük etken. Onun dışında beldedekilerin bu tarz etkinlikler için olumsuz bir tavır ile yaklaşması da buranın sürdürülmesinde büyük rol oynadı. Birçok vatandaş bu durumdan memnun. Kendi naçizane fikrim yalnızca kültür merkezi içerisinde değil çocukların kendi yaşadıkları alanlarda da onlara bir imkan sağlanırsa buradan çok iyi müzisyenler, oyuncular ve harika fikirler çıkabilir. Son olarak 11 tane farklı kurum ve okulda görev yapmış ve sayısız çocukla çalışmış bir müzik öğretmeni olarak şunu diyebilirim ki; Kömür benim gördüğüm en yetenekli çocukların olduğu bir yer.

Proje Ekibi 2

Proje her ne kadar 11 Aralık 2023'te başlamış olsa da Kömür Beldesi ve halkıyla temasımız daha öncesine, 6 şubat depreminin hemen sonrasına dayanmaktadır. İlk olarak akut ihtiyaçlar ekseninde ziyaretlerde bulunduğumuz Adıyaman ilinde proje ile birlikte daha derli toplu ve çerçevesi belli bir amaç etrafında bulunmaya başladık. Henüz proje aşamasında dönemin belediye başkanı ile yaptığımız görüşmelerde elde ettiğimiz izlenimler bizlere çocuk, genç ve kadınların hatta tüm belde halkının yararlanabileceği herhangi bir sosyalleşme alanının olmadığı yönünde ipuçları vermekteydi. Nitekim dönemin belediye başkanı beldeye bu ihtiyaca yönelik küçük ölçekte bir kütüphane kazandırma projelerinin olduğu ancak buna dönük ne kaynak ne de altyapılarının mevcut olduğu bilgisini bizlerle paylaşmıştı.

Başta beldede bulunan bir atıl yapının dönüştürülmesi ile bir kültür-sanat merkezi kazandırma ve nihayetinde bir festival gerçekleştirme fikrimiz süreç içerisinde atıl yapının göçük olması nedeniyle zorunlu olarak sıfırdan yeni bir kültür sanat merkezi kazandırma fikrine evrildi. Bu süreç beraberinde yeni bütçeler ve kaynaklar oluşturmayı getirmekteydi. Bu sebeple Diyarbakır'da bulundan DTSO'nun katkıları ve destekleriyle projemizin eksik kalan bütçe sorununu aşarak yapıyı inşa etmeyi başarabildik.

Henüz yapım aşamasında çocukların ve gençlerin sürekli kültür-sanat merkezini ziyaret edip yapıya dair sorular sorması ve bu konuda heyecanlarının olması bizlere doğru şeyler yaptığımız hissi vermekte ve heyecandırmaktaydı. Bu heyecan 24 Mayıs tarihinde açılışını yaptığımız 'Kömür Kültür Sanat Merkezi'nde çocukların geniş katılımı ve performansları ile kendini doğruladı. Akabinde 4-5 ay süren Tiyatro ve Müzik atölyelerine gösterilen ilgi ve katılım ile artık somut bir şekilde kültür-sanat merkezinin ihtiyaç olduğunu görebildik.

Projemiz aslında geniş ölçekli ve uzun soluklu bir serüvenin ilk adımı olma özelliği taşımaktadır. Bu nedenle çocukların ilgili ve katılımı bizler için başat önemdeydi. Çok sık ziyaret etmeye gayret ettiğim Merkez'de öğretmenler ile yaptığım görüşmelerde çocukların ve gençlerin katılım gösterdikleri atölyelerde yetenekli oldukları, bunları sürdürme noktasında ısrarcı oldukları ve alternatif kültür-sanat etkinliklerine yönelik talepkâr olduklarını çok kere işittim. Bu nedenle proje hedefleri arasında yer almayan piyano ve semah atölyelerini de yerel imkân ve kaynaklarla dahil etmeyi başardık. Ancak çocukların ilgili olduğu ve talep ettiği başka atölyeler için (bağlama, dans, resim vb.) henüz yeterli maddi ve teknik kapasiteye erişemedik. Projemizin uzun soluklu bir serüven olduğunu bize apaçık belirten göstergelerden biriydi bu.

Proje süresince amaçladığımız ve hedeflediğimiz başlıklara büyük oranda erişebildiğimizi belirtmek isterim. Bizleri en çok zorlayan yeni bir yapı inşa etmemiz nedeniyle bütçenin büyük oranda revize edilmesi ve bu yüzden de iç tefrişat ve teknik ekipman noktasında tasarrufta bulunamamız oldu. Proje ortağımız, hibe sağlayan kuruluş, merkez belediye, DTSO gibi kurumlarla paydaşlıklar geliştirmemize rağmen tam donanıma kavuşturmak için son dönemde gerekli desteği bulamamız bence en temel handikap oldu. Bahse konu kurumlar için çok kolay halledilebilecek işler olmasına rağmen dernek olarak bir başımıza bu sorunla mücadele ettik ve bu durum demoralize olmamıza neden oldu. Yine de ortaya çıkardığımız yapı ve çocukların üretimi bizlere kıymetli ve doğru bir şey yaptığımızı gösterdi. Bu nedenle bunun bir parçası olan, her aşamasında katkı sunan kişi ve kurumlara teşekkür ederim.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışma sürecinde gerek yerinde yapılan gözlemler, gerek nicel saha araştırma raporu gerek de eğitmenler ve proje ekibi ile yapılan görüşmeler sonucunda amaç, ortaya çıkan ürün ve sonuçlarına dair belirgin bir çerçevenin oluştuğunu düşünmekteyim.

Dezavantajlı gruplarla olduğu kadar dezavantajlı alanlarla dayanışmak da Sivil Toplum Kuruluşlarının varlığının esas nedeni olarak değerlendirilmelidir. Özellikle 6 Şubat depremi sonrası birçok grupla birlikte birçok alan da dayanışma ihtiyacını derinden hissetmiştir. Adıyaman-Kömür'de hayata geçirilen proje en başta bu anlamda değerlidir. Bunun yanı sıra ortaya konan çalışmanın her ne kadar hedef kitlesi çocuklar gibi görünse de beldede yaşayan herkesin bir şekilde yaşamına temas ettiği görülmektedir. Bütün paydaşların dayanışmasıyla ortaya çıkan merkez, her ne kadar orada yaşayan insanlar için bir soluk niteliği taşısa da, yine de önemli sayılabilecek eksiklerin varlığı dönem dönem kendini hissettirmektedir. Zaman içerisinde bunların da giderilmesiyle maksat hasıl olacaktır.

Öncelikle alanlarında, bölge ölçeğinde, önemli sayılan eğitmenlerin bu sürece dahil olması çocukların aldıkları eğitimler açısından ziyadesiyle önemli bir deneyim olmuştur. Bu noktada çocukların nicel saha araştırması anket formu için verdikleri yanıtlar da bunu destekler niteliktedir. Nitekim çocukların toplamda %92,3'ü atölyelerin dolumlu katkıları olduğunu belirtmişlerdir. Devamla, çalışmanın depremden etkilenmiş bir bölgede gerçekleştirilmesi de önemlidir. Özellikle çocukların böylesi büyük yıkımlar sonrası yaşadıkları ve yaşamaları muhtemel travmalar da aşıkardır. Burada da çocukların %72,3'ünün doğrudan, atölyelerin, deprem sonrası oluşan olumsuz havanın değiştirilmesine yardımcı olduğunu söylemeleri de başlı başına önemli bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Hele ki atölye katılımcısı çocukların %75,4'ü için bu atölyelerin ilk deneyim olduğunu da göz önünde bulundurursak; çalışmanın doğrudan ihtiyaç temelli bir hedef kitlesine ulaştığını söylemek yanlış olmaz.

Çocukların gözünden atölyelerin niteliğini de, yine çocukların %90,8'inin atölyelerin gelişimleri açısından olumlu katkılar sunduğuna inanmalarıyla değerlendirmek yerinde olacaktır.

4 ayı aşkın bir sürenin sonunda çocukların festivalde performans sergileyecek olmaları ve çocukların yeteneklerinin farkına varmaları, özgüvenlerinin gelişmesi açısından da önemli bir çıktı olarak değerlendirilmelidir. Bu kadar kısa sürede bu kadar büyük bir yıkımın yaşandığı süreçte kendi emeklerinin üretici ve yaratıcılığına ikna olmaları, onlar adına en büyük kazanımların başında yer alacaktır.

Tüm bunları alt alta koyunca, sürecin tüm zorluklara rağmen çocukların duygu ve düşün dünyalarına sağlamış olduğu değer kıymetlidir.

Eğitmenlerle yapılan görüşmeler ve kendilerinin değerlendirmeleri çerçevesinde çalışma süreç ve sonuçlarını ele alacak olursak da, öncelikli olarak çocukların çoğunun yetenekli olduğu ama özellikle bazılarının çok daha yetenekli olduğu ve özellikle müzik alanında bazı çocukların gelişimlerine katkı sağlayarak seviye atlatılabileceğini görmek/bilmek önemsenmesi gereken bir değerlendirme olarak karşımızda durmaktadır. Eğitmenlerin şehir dışından oraya gidip, sınırlı zaman geçirmelerine rağmen bu değerlendirmeleri önemsenmelidir.

Bu gibi çalışmalarda en önemli sorun olarak sürdürülebilirlik meselesi karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda;

*Çocuklar açısından bir öğrenme ve üretim alanına dönüşmesi muhtemel merkezin fiziki koşullarının daha da iyileştirilmesi ve mevcut eksikliklerin giderilmesi hedeflenmelidir.

*Başta çocuklar olmak üzere beldenin tamamına olumlu bir hava katan merkezin eğitim/atölye süreçlerini sürdürülebilir kılmak ve bunun koşullarını oluşturmak, sürdürülebilir bir hedef kitlenin merkezden yararlanabilmesi ve mevcut katılımcı çocukların gelişimi açısından önemsenmelidir.

*Eğitmenlerin beldede ve merkezde daha fazla zaman geçirmesi ve dolayısıyla daha verimli eğitim/atölye süreçlerinin gerçekleştirilmesi için yeni yollar, formüller aranmalıdır.

*Özellikle eğitim aldığı alanda, sahip olduğu yeteneğiyle ön plana çıkan ve ilgili alanda çok önemli mesafeler kat etmesi muhtemel çocukların profesyonel eğitim/destek almalarının koşullarını oluşturabilecek imkanların aranması, kendilerinden sonrakiler için de olumlu örnek oluşturacağından önemsenmelidir.

*Kız çocukları ve genç kadınlar için sağlıklı sosyalleşme imkanı sağlayan merkezin içeriğinin zenginleştirilebilmesi düşünölmelidir. Bu bağlamda yerel paydaşlar bulabilmek önemsenmelidir.

*Ülkenin birçok yerinde çocuk yaşta madde bağımlılığı, suça teşvik gibi konular ana gündem maddeleri haline gelirken, Festivalin süreklileşmesi orada yaşayan çocuklar için motivasyonlarını sürekli canlı tutup bu alanda zaman geçirmelerini sağlamaları ve kötü alışkanlıklara sürüklenmesinin önüne set olmaya başarabilir. Bu konu biraz da bu bağlamda ele alınabilirse meselenin önemi daha net ortaya çıkacaktır.

Genel olarak nicel saha raporu ile eğitmenler ve proje ekibinin değerlendirmeleriyle ortaya çıkan sonuçlar projenin birçok zorluğa rağmen başarıyla sonuçlandırıldığını göstermektedir. Paydaşların ve proje ekibi ile eğitmenlerin özverili yaklaşımlarıyla ortaya çıkan Kömür Kültür Sanat Merkezi her haliyle önemli ve olumlu bir örnek olarak karşımızda durmaktadır. Koşullar çerçevesinde eğer bu olumlu örneği bir adım daha ileri taşımak mümkünse, bu ihtimalin tüm koşullarının zorlanması ortaya bambaşka bir çıktı çıkarma potansiyelini taşımaktadır.

